

Innhold

Forord	5
Innledning	61
Rettskildene	64
Foretaksrettslig regulering av finansforetak	66
Kapittel 1 Formål og virkeområde, definisjoner mv.	69
Innledning	69
§ 1-1. Formål	70
Generelt	70
Lovens formålsangivelse	70
§ 1-2. Virkeområde	71
Generelt	71
Første ledd – loven gjelder for virksomhet i Norge og norske foretaks virksomhet i utlandet	72
Annet ledd – loven gjelder for utenlandske finansforetaks virksomhet i Norge	73
Tredje ledd – forskriftshjemmel	73
§ 1-3. Finansforetak	74
Generelt	74
Første ledd – finansforetakene	76
Annet ledd – betalingsforetak og e-pengeforetak	77
§ 1-4. Finanskonsern	78
Generelt	78
Første ledd – definisjon av finanskonsern	78
Annet ledd – som finanskonsern regnes også konserngruppe	80
§ 1-5. Definisjoner	80
Generelt	81
Første ledd – EØS	81
Annet ledd – hjemstat	81
Tredje ledd – vertssstat	82
Fjerde ledd – kreditinstitusjon	82
Femte ledd – pensjonsforetak	82
Sjette ledd – filial	83
Syvende ledd – representasjonskontor	83
Åttende ledd – tilsynsutvalg	83

Niende ledd – kriseutvalg	83
§ 1-6. Unntak fra loven	84
Generelt	84
Første ledd – loven gjelder ikke for	85
Annet ledd – om et foretak eller dets virksomhet krever tillatelse	85
Tredje ledd – unntak for finansforetak, grupper av finansforetak og enkelte typer av virksomhet som drives av finansforetak	85
§ 1-7. Forskrifter mv.	88
Generelt	88
Første ledd – forskriftshjemmel	88
Annet ledd – Norges Bank kan fastsette krav for å fremme finansiell stabilitet	89
Kapittel 2 Krav om tillatelse til å etablere og drive virksomhet som finansforetak	91
Innledning	91
<i>I. Adgang og enerett til å drive virksomhet her i riket</i>	92
§ 2-1. Finansieringsvirksomhet	92
Generelt	93
Første ledd – adgang til å drive finansieringsvirksomhet	93
Annet ledd – som finansieringsvirksomhet regnes	94
Annet ledd bokstav a – yte kreditt eller stille garanti herunder leasing	94
Annet ledd bokstav b – formidle kreditt eller garanti samt medvirkning	96
Tredje ledd – som finansieringsvirksomhet regnes ikke	97
Tredje ledd bokstav a – unntak for offentlig institusjon eller fond	97
Tredje ledd bokstav b – unntak for stiftelse som ikke har til formål å drive næringsvirksomhet	97
Tredje ledd bokstav c – unntak for ansatte og for foretak i samme konsern	98
Tredje ledd bokstav d – selgerkredittunntaket	98
Tredje ledd bokstav e – unntak for finansagent og finansrådgiver	99
Tredje ledd bokstav f – unntak for enkeltstående tilfeller	99
Fjerde ledd – presiseringer til tredje ledd bokstav d og f	100
Femte ledd – forskriftshjemler	101
§ 2-2. Innskuddsvirksomhet mv.	101
Første ledd – innskuddsmonopolet	102
Annet ledd – unntak for utførelse av betalingstjeneste	104
Tredje ledd – unntak for samvirkeforetak	104
Fjerde ledd – krav om at innskuddsordning skal drives som bank	104
§ 2-3. Betalingstjenester mv.	105
Første ledd – hvilke foretak kan drive betalingstjenestevirksomhet	105
Annet ledd – utenlandske foretak som kan drive betalingstjenestevirksomhet	106
Tredje ledd – typer av betalingstjenester	107
Fjerde ledd – tilleggstjenester	108
Femte ledd – forskriftshjemmel	109

§ 2-4. Utstedelse av elektroniske penger mv.	109
Første ledd – hvilke foretak kan drive e-pengevirksomhet	110
Annet ledd – definisjon av elektroniske penger	111
Tredje ledd – hva regnes ikke som e-pengevirksomhet	112
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	113
§ 2-5. Valutavirksomhet	114
Generelt	114
Første ledd – hvilke foretak kan drive valutavirksomhet	115
Annet ledd – omsetning av valuta	116
Tredje ledd – unntak	116
§ 2-6. Forsikringsvirksomhet mv.	117
Generelt	118
Første ledd – hvilke foretak kan drive forsikringsvirksomhet	118
Annet ledd – ulike former for forsikringsvirksomhet	119
Tredje ledd – forsikring i strid med rettsordenen	121
Fjerde ledd – hvilken virksomhet er forsikringsvirksomhet	122
<i>II. De enkelte typer av konsesjoner</i>	123
§ 2-7. Konsesjon som bank	123
Generelt	124
Første ledd første punktum – hva slags virksomhet kan en bank drive med	124
Første ledd annet punktum bokstav a – annen finansieringsvirksomhet ...	125
Første ledd annet punktum bokstav b – utstede elektroniske penger	125
Første ledd annet punktum bokstav c – forretninger i penge-, valuta- eller verdipapirmarkedet	125
Første ledd annet punktum bokstav d – andre banktjenester	126
§ 2-8. Konsesjon som kredittforetak	127
Generelt	127
Første ledd første punktum – hvilken virksomhet kan et kredittforetak drive	127
Første ledd annet punktum bokstav a – annen finansieringsvirksomhet ...	128
Første ledd annet punktum bokstav b – forretninger i penge-, valuta eller verdipapirmarkedet	128
Første ledd annet punktum bokstav c – utstede elektroniske penger	129
Første ledd annet punktum bokstav d – yte betalingstjenester	129
Første ledd annet punktum bokstav e – andre særlige tjenester	129
§ 2-9. Konsesjon som finansieringsforetak	129
Generelt	129
Første ledd – hvilken type finansieringsvirksomhet	130
Første ledd bokstav a – leasing, factoring og annen finansieringsvirksomhet	130
Første ledd bokstav b – forretninger i penge- og valutamarkedet	130
Første ledd bokstav c – omsetning av valuta	131
Annet ledd – e-pengevirksomhet og betalingstjenestevirksomhet	131
Tredje ledd – ikke innlån fra allmennheten	131
§ 2-10. Konsesjon som betalingsforetak	132

Generelt	133
Første ledd – adgang til å utføre betalingstjenester og motta betalingsmidler	133
Annet ledd – betalingsfullmakttjeneste	133
Tredje ledd – virksomhet som finansieringsforetak	134
Fjerde ledd første og annet punktum – begrenset tillatelse som betalingsforetak	135
Fjerde ledd tredje punktum bokstav a – pengeoverføringer	135
Fjerde ledd tredje punktum bokstav b – organisering av foretakets virksomhet	135
Fjerde ledd tredje punktum bokstav c – startkapital	135
Fjerde ledd tredje punktum bokstav d – virksomhet av begrenset omfang	135
Fjerde ledd tredje punktum bokstav e – ikke adgang til å benytte agenter	136
Femte ledd – forskriftshjemler	136
§ 2-10 a. Opplysningsfullmektig	136
Generelt	136
Første ledd – tillatelse	137
Annet ledd – bestemmelser som gjelder for opplysningsfullmektiger	137
Tredje ledd – ansvarsforsikring	138
Fjerde ledd – meldeplikt	138
Femte ledd – forskriftshjemmel	139
§ 2-11. Konsesjon som e-pengeforetak	139
Generelt	139
Første ledd – tillatelse	139
Annet ledd – virksomhet som finansieringsforetak	140
Tredje ledd – forskriftshjemmel	140
§ 2-12. Konsesjoner som forsikringsforetak	140
Generelt	140
Første ledd – ulike typer forsikringsforetak	141
Annet ledd – forsikringsklasser	142
Tredje ledd – begrensning i tillatelsen	143
Fjerde ledd – gjenforsikring	143
§ 2-13. Konsesjon som livsforsikringsforetak	144
Generelt	144
Første ledd – livsforsikringsvirksomhet	144
Annet ledd – pensjonsordninger uten forsikringselement	145
Tredje ledd – adgang til å overta gjenforsikring	146
§ 2-14. Konsesjon som skadeforsikringsforetak	146
Generelt	146
Første ledd – skadeforsikringsvirksomhet	146
Annet ledd – adgang til å overta livsforsikring	147
Tredje ledd – adgang til å overta gjenforsikring	148
Fjerde ledd – ikke adgang til å overta kredittforsikring	148
§ 2-15. Konsesjon som kredittforsikringsforetak	149
Generelt	149
Første ledd – kredittforsikringsvirksomhet	149

Annet ledd – forskriftshjemmel	149
Tredje ledd – kreditforsikringsforetak regnes som skadeforsikringsforetak	150
§ 2-16. Konsesjon som pensjonskasse	150
Generelt	151
Første ledd – adgang til å overta kollektive pensjonsordninger	151
Annet ledd – hva regnes som kollektiv pensjonsordning	152
Tredje ledd – adgang til å overta livsforsikring med eller uten forsikringselement	152
Fjerde ledd – tillatelse til å overta pensjonsordninger med forsikringselement	152
Femte ledd – tilknyttet virksomhet	153
Sjette ledd – fripoliser, pensjonskapitalbevis og pensjonsbevis	153
Syvende ledd – forskriftshjemmel	154
§ 2-17. Konsesjon som innskuddspensjonsforetak	154
Generelt	154
Første ledd – adgang til å overta kollektive pensjonsordninger	154
Annet ledd – tilknyttet virksomhet	155
Tredje ledd – forskriftshjemmel	155
§ 2-18. Låneformidlingsforetak	155
Generelt	155
Første ledd – ervervsmessig formidling av lån eller garanti for lån	156
Annet ledd – krav til uavhengighet	157
<i>III. Foretaksnavn</i>	157
Generelt	157
§ 2-19. Foretaksnavn for banker	159
Generelt	159
Første ledd – en bank skal bruke ordet bank i foretaksnavnet	159
Annet ledd – en sparebank skal bruke ordet sparebank i foretaksnavnet	159
Tredje ledd – samtykke for å kunne bruke ordet bank eller sparebank	160
§ 2-20. Foretaksnavn for forsikringsforetak	162
Generelt	162
Første ledd – bruk av ordet forsikring i foretaksnavnet	162
Annet ledd – samtykke til å kunne bruke ordet forsikring	162
§ 2-21. Alminnelig krav til navnebruk	162
Generelt	163
Første ledd – hvilket foretak og hva slags virksomhet	163
Annet ledd bokstav a – forveksling og misvisende inntrykk av virksomhet	163
Annet ledd bokstav b – navn som viser tilknytningen til finansforetaket	164
Annet ledd bokstav c – foretaksnavn som gir inntrykk av at foretaket er frittstående	165
Tredje ledd – forskriftshjemmel	166
§ 2-22. Filial av utenlandsk finansforetak	167
Utenlandsk finansforetaks navnebruk	167

Kapittel 3 Konsesjonsbehandling	169
Innledning	169
 § 3-1. Søknad om konsesjon mv.	169
Generelt	170
Første ledd – søknad sendes Finanstilsynet	171
Annet ledd – søknadens innhold	171
Tredje ledd – krav til driftsplan	171
Tredje ledd bokstav a – eier- og ledelsesforhold	172
Tredje ledd bokstav b – styrings- og kontrollsystemer	172
Tredje ledd bokstav c til f – kapital og soliditetsforhold	173
Tredje ledd bokstav g – konserntilknytning	174
Tredje ledd bokstav h – finansielle tjenester	174
Tredje ledd bokstav i – tiltak mot hvitvasking	174
Tredje ledd bokstav j – kundemidler	175
Tredje ledd tredje punktum – særlege krav til forsikringsforetak	175
Fjerde ledd – kvalifikasjoner og yrkeserfaring	175
Femte ledd – forskriftshjemmel	176
 § 3-2. Tildeling, vilkår mv.	176
Generelt	177
Første ledd – myndighet til å gi tillatelse	177
Første ledd – myndighet til å sette vilkår	177
Annet ledd – søknad skal avslås i angitte situasjoner	180
Annet ledd bokstav a – ikke hovedsete i Norge	180
Annet ledd bokstav b – ikke oppfyllelse av krav til eierforhold mv.	181
Annet ledd bokstav c – ikke oppfyllelse av krav til forsvarlig virksomhet	181
Annet ledd bokstav d – ikke oppfyllelse av krav i lov eller i medhold av lov	181
Tredje ledd – hva skal konsesjonsmyndighetene legge vesentlig vekt på ..	182
Fjerde ledd – saksbehandlingsfrist	183
 § 3-3. Eierforhold	183
Generelt	184
Første ledd – eiers egnethet	184
Annet ledd – krav om offentlig tegning	185
Tredje ledd – unntak fra krav om offentlig tegning	186
 § 3-4. Minstekrav til startkapital	187
Generelt	188
Første ledd – bank, kreditforetak og finansieringsforetak	189
Annet ledd – e-pengeforetak og betalingsforetak	189
Annet ledd bokstav a – betalingsforetak med begrenset tillatelse	190
Annet ledd bokstav b – betalingsfullmakttjeneste	190
Annet ledd bokstav c – øvrige betalingsforetak	190
Tredje ledd – startkapitalkrav forsikringsforetak	190
Tredje ledd bokstav a – livsforsikringsforetak	191
Tredje ledd bokstav b – øvrige forsikringsforetak	191
Tredje ledd bokstav c – gjenforsikringsforetak	191
Fjerde ledd – pensjonsforetak	191

Femte ledd – hjemmel til å fastsette forskrift	191
§ 3-5. Krav til ledelsen av foretaket	192
Generelt	192
Første ledd – personkrets	193
Første ledd bokstav a – kvalifikasjoner og yrkeserfaring	194
Første ledd bokstav b – straffbare forhold	194
Første ledd bokstav c – annen adferd	195
Annet ledd – varamedlem og observatør	195
Tredje ledd – nøkkelfunksjoner	196
§ 3-6. Igangsetting av virksomhet	196
Generelt	196
Første ledd – registrering i Føretaksregisteret	196
Annet ledd – oppdatert driftsplan	197
Tredje ledd – vilkår	197
§ 3-7. Endring og tilbakekall	198
Generelt	198
Første ledd – hel eller delvis tilbakekallelse av tillatelse	199
Første ledd bokstav a – ikke begynt sin virksomhet	199
Første ledd bokstav b – grov eller vedvarende overtredelse av plikter	199
Første ledd bokstav c – krav til egnethet ikke lenger oppfylt	199
Første ledd bokstav d – eierforhold i strid med kapittel 6	200
Første ledd bokstav e – ikke oppfylt kapitalkrav	200
Første ledd bokstav f – trussel mot betalingssystemet	201
Annet ledd – avvikling	201
Tredje ledd – underrettelse til tilsynsmyndighetene	201
§ 3-8. Endring av konsesjonsvilkår	202
Generelt	202
Første ledd – søknad om endring av konsesjonsvilkår	202
Annet ledd – fastsettelse av nye vilkår mv. ved etablering av konsern	203
Kapittel 4 Norske finansforetaks virksomhet i utlandet	204
Innledning	204
§ 4-1. Etablering av datterforetak i annen EØS-stat mv.	206
Generelt	206
Første ledd – etablering av datterforetak i annen EØS-stat	207
Annet ledd – erverv av kvalifisert eierandel i finansforetak i annen EØS-stat	208
§ 4-2. Etablering av filial i annen EØS-stat mv.	208
Generelt	209
Første ledd bokstav a til c – meldepliktens innhold	210
Første ledd – virksomhetsplan	210
Første ledd – forskriftshjemmel	210
Annet ledd – melding til verstsstaten	210
Tredje ledd – nærmere om meldingen	211
Fjerde ledd – foretaket skal melde om endringer	212
Femte ledd – finansieringsforetak	212
Sjette ledd – forskriftshjemmel	212

§ 4-3. Grensekryssende virksomhet i annen EØS-stat	212
Generelt	213
Første ledd – meldeplikt	213
Første ledd – forskriftshjemler	213
Annet ledd – melding til vertsstaten	214
Annet ledd – forskriftshjemmel	214
§ 4-4. Etableringer utenfor EØS mv.	214
Generelt	215
Første ledd – datterforetak i stat som ikke er omfattet av EØS-avtalen	215
Annet ledd – filial i stat som ikke er omfattet av EØS-avtalen	216
Tredje ledd – kvalifiserte eierandeler i finansforetak i stat som ikke er omfattet av EØS-avtalen	216
§ 4-5. Nærmere regler om norske finansforetaks virksomhet i utlandet	217
Generelt	217
Forskriftshjemmel	217
Kapittel 5 Utenlandske finansforetaks virksomhet her i riket	218
Innledning	218
«First approach»-prinsippet	220
§ 5-1. Datterforetak av utenlandsk finansforetak	222
Generelt	222
Første ledd – etablering eller erverv av datterforetak	222
Annet ledd – konsernregler	223
Tredje ledd – forskriftshjemmel	223
§ 5-2. Filial av kreditinstitusjon, forsikringsforetak, pensjonsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak med hovedsete i en annen EØS-stat	224
Generelt	225
Første ledd – filial med hovedsete i annen EØS-stat	225
Første ledd bokstav a til h – opplysninger fra tilsynsmyndighetene	225
Annet ledd – melding om at filialen kan etableres	226
Tredje ledd – fullmakt til å handle på vegne av foretaket	227
Fjerde ledd – melding om endringer	227
Femte ledd – forskriftshjemler	228
§ 5-3. Filial av finansieringsforetak med hovedsete i en annen EØS-stat	228
Generelt	229
Første ledd – vilkår for at finansieringsforetak kan etablere filial	229
Annet ledd – bekreftelse på at vilkårene er oppfylt	229
§ 5-4. Virksomhet i filial av finansforetak med hovedsete i en annen EØS-stat	230
Generelt	230
Første ledd – bestemmelser i finansforetakloven som gjelder tilsvarende	231
Annet ledd – bestemmelser som skal gjelde for forsikringsforetak	232
Tredje ledd – bestemmelser som skal gjelde for pensjonsforetak	233
Fjerde ledd – forskriftshjemler	233
§ 5-5. Grensekryssende virksomhet fra annen EØS-stat	234
Generelt	234

Første ledd – vilkår for å drive grensekryssende virksomhet	235
Annet ledd – vilkår for at finansieringsforetak skal drive virksomhet her i riket gjennom filial	235
Tredje ledd – bestemmelser i finansforetaksloven som gjelder tilsvarende	236
Fjerde ledd – bestemmelser som skal gjelde for forsikringsforetak og pensjonsforetak	236
Femte ledd – forskriftshjemler	236
§ 5-6. Filial av utenlandske finansforetak som ikke er omfattet av §§ 5-2 og 5-3	237
Generelt	237
Første ledd – hvilke foretak kan etablere filial	238
Annet ledd – betryggende tilsyn i hjemstaten	239
Tredje ledd – krav til deponering av kapital	239
Fjerde ledd – insolvensbehandling	240
Femte ledd – registrering i Foretaksregisteret mv.	240
§ 5-7. Virksomhet i filial av utenlandske finansforetak som ikke er omfattet av §§ 5-2 og 5-3	240
Generelt	241
Første ledd – bestemmelser i finansforetaksloven som gjelder tilsvarende	241
Annet ledd – bestemmelser i forsikringsvirksomhetsloven som gjelder tilsvarende	241
Tredje ledd – utenlandske pensjonsforetak	242
Fjerde ledd – forskriftshjemler	242
§ 5-8. Representasjonskontor for utenlandske finansforetak	242
Generelt	243
Registrering	243
§ 5-9. Megling til utenlandske finansforetak	243
Generelt	243
Adgang til å tilby skadeforsikring i næringsvirksomhet	244
§ 5-10. Nasjonalt kontaktpunkt for agenter av utenlandsk betalingsforetak og e-pengeforetak	244
Generelt	244
Forskriftshjemmel	245
Kapittel 6 Kontroll med eiere av kvalifiserte eierandeler i finansforetak	246
Innledning	246
§ 6-1. Erverv av eierandeler i finansforetak mv.	247
Generelt	248
Første ledd – melding	248
Første ledd – hva er en kvalifisert eierandel	249
Annet ledd – vedtakskompetanse	251
Tredje ledd – avhendelse eller reduksjon av kvalifisert eierandel	251
Fjerde ledd – hva omfattes ved beregningen av den samlede eierandelen ..	251
Fjerde ledd bokstav a til c – avtale om rett til erverv eller rett til å utøve stemmerett	251

Femte ledd – hva omfattes ikke ved beregningen av den samlede eierandelen	252
Sjette ledd – forskriftshjemmel	253
§ 6-2. Saksbehandlingsregler	253
Generelt	254
Første ledd – meldingens innhold	254
Annet ledd – andre opplysninger av betydning for vurderingen	254
Tredje ledd – saksbehandlingsfrist	254
Fjerde ledd – ugrunnet forskjellsbehandling	255
§ 6-3. Egnethetsvurdering mv.	255
Generelt	256
Første ledd – hva skal myndighetene vurdere	257
Annet ledd – hva skal myndighetene særlig ta i betrakting	258
Annet ledd bokstav a – omdømmet og erfaringen til erverver	259
Annet ledd bokstav b – omdømmet og erfaringen til ledelsen av finansforetaket etter ervervet	259
Annet ledd bokstav c – misbruk av innflytelsen eierandelen gir	259
Annet ledd bokstav d – erververs økonomiske sitasjon	260
Annet ledd bokstav e – oppfyllelse av krav som følger av finanslovgivningen	260
Annet ledd bokstav f – tilsyn	261
Annet ledd bokstav g – hvitvasking	261
§ 6-4. Tillatelse til erverv av kvalifisert eierandel	261
Generelt	262
Første ledd – myndighetenes tillatelse	262
Annet ledd – myndighetene skal ikke gi tillatelse	262
Tredje ledd – vilkår for tillatelsen	263
Fjerde ledd – konsekvens av at saksbehandlingsfristen oversettes	264
Femte ledd – tilbakekall av tillatelse	264
§ 6-5. Konsolidering av eierandeler	264
Generelt	265
Første ledd – hva skal regnes som eiers egne eierandeler	265
Første ledd bokstav a – eierens ektefelle	265
Første ledd bokstav b – eierens mindreårige barn	265
Første ledd bokstav c – selskap i samme konsern som eieren	265
Første ledd bokstav d – selskap hvor eieren har bestemmende innflytelse	266
Første ledd bokstav e – forpliktende samarbeid	266
Annet ledd – departementet treffer avgjørelsen i tvilstilfelle	267
Kapittel 7 Etablering av finansforetak	268
Innledning	268
<i>I. Organisasjonsform</i>	269
§ 7-1. Organisasjonsform for banker	269
Generelt	269
Første ledd – allmennaksjeselskap eller sparebank	269
Annet ledd – unntak for datterforetak i finanskonsern	270

§ 7-2. Organisasjonsform for forsikringsforetak og pensjonsforetak	270
Generelt	271
Første ledd – allmennaksjeselskap eller gjensidig forsikringsforetak	271
Annet ledd – unntak for datterforetak og egenforsikringsforetak	271
Tredje ledd – pensjonskasse	272
Fjerde ledd – innskuddspensjonsforetak	272
§ 7-3. Organisasjonsform for andre finansforetak	272
Generelt	273
Første ledd – kreditforetak og finansieringsforetak	273
Annet ledd – betalingsforetak og e-pengeforetak	275
Tredje ledd – holdingforetak i finanskonsern	275
§ 7-4. Forholdet til aksjelovgivningen og samvirkelova	275
Generelt	275
Første ledd – aksjelovgivningen	276
Annet ledd – finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen	279
Tredje ledd – samvirkelova	279
II. Stiftelse	280
Generelt	280
§ 7-5. Krav til stiftere	280
Første ledd – krav til stiftelsesdokument	281
Annet ledd – finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen	281
Tredje ledd – unntak fra krav til bosted	282
§ 7-6. Stiftelse av finansforetak som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	282
Første ledd – stiftelse etter aksjelovgivningen	283
Annet ledd – oppfyllelse av kravet til oppstartskapital	283
§ 7-7. Stiftelse av finansforetak som ikke skal organiseres som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	284
Generelt	285
Første ledd – minstekrav til stiftelsesdokumentet	285
Annet ledd – oppfyllelse av kravet til oppstartskapital	286
§ 7-8. Vedtekter for finansforetak som ikke organiseres som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	286
Generelt	287
Første ledd bokstav a) – foretaksnavn	287
Første ledd bokstav b) – forretningskontor	288
Første ledd bokstav c) – formål	288
Første ledd bokstav d) – grunnfondet	288
Første ledd bokstav e) – generalforsamlingen	290
Første ledd bokstav f) – styret	292
Første ledd bokstav g) – egenkapitalbevis	292
Første ledd bokstav h) – resultatdisponering	293
Første ledd bokstav i) – avvikling	293
Første ledd bokstav j) – registrering av egenkapitalbevis	293

Første ledd – vedtektsregulering av andre forhold	294
Annet ledd – tilleggskrav for gjensidige forsikringsforetak	295
Tredje ledd – tilleggskrav for kreditforening	296
§ 7-9. Innbetaling, registrering mv. for foretak som ikke organiseres som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	296
Første ledd – stiftelse, tegning og kapitalinnskudd	297
Annet ledd – når foretaket anses stiftet	298
Tredje ledd – registrering	298
III. Øvrige bestemmelser	298
§ 7-10. Godkjennelse av vedtekter	298
Første ledd – krav om godkjennelse	298
Annet ledd – unntak i forskrift	299
§ 7-11. Registrering av konsesjon	299
Første ledd – melding til Foretaksregisteret	299
Annet ledd – kontroll i Foretaksregisteret	300
§ 7-12. Forhøyelse av grunnfondet	300
Første ledd – forhøyelse av grunnfondskapitalen	300
Annet ledd – tilleggskrav hvis foretaket har eierandelskapital	301
Kapittel 8 Generalforsamling, styrings- og kontrollorganer mv.	302
Innledning	302
<i>I. Generalforsamlingen</i>	<i>303</i>
Innledning	303
§ 8-1. Øverste myndighet	304
Første ledd – øverste myndighet i foretaket	304
Annet ledd – anvendelse av aksjelovgivningen	305
Tredje ledd – annen betegnelse på generalforsamlingen	306
§ 8-2. Generalforsamling i finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	306
Generelt	306
Første ledd – krav til sammensetningen av generalforsamlingen	307
Annet ledd – representasjon fra de ansatte	309
Tredje ledd – utfyllende forskritfsbestemmelser	309
§ 8-3. Møter og vedtak i generalforsamlingen i finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	311
Generelt	311
Første ledd – innkalling og møter i generalforsamlingen	313
Annet ledd – stemmerett og flertallskrav	315
Tredje ledd – kvalifisert flertallskrav ved vedtektsendringer	318
Fjerde ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	318
Femte ledd – Finanstilsynet trer i tingrettens sted	319
<i>II. Styret</i>	<i>319</i>
Innledning	319
§ 8-4. Styrets sammensetning mv.	320
Generelt	321

Første ledd – sammensetning og antall styremedlemmer	321
Annet ledd – valg av styre	322
Tredje ledd – representasjon fra ansatte	324
Fjerde ledd – representasjon fra ansatte i større foretak	324
Femte ledd – anvendelse av allmennaksjeloven for foretak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen	325
Sjette ledd – adgang til å gjøre unntak	326
§ 8-5. Styret i finansforetak som er datterforetak i finanskonsern	326
Generelt	326
Første ledd – minstekrav til antall styremedlemmer	327
Annet ledd – krav til ekstern representasjon	327
Tredje ledd – adgang til å gjøre unntak	328
§ 8-6. Styrets oppgaver og tilsynsansvar	329
Generelt	330
Første ledd – forvaltning og organisering	330
Annet ledd – planer, budsjetter og retningslinjer	331
Tredje ledd – økonomi og regnskap	332
Fjerde ledd – tilsyn med daglig ledelse og foretakets virksomhet	333
Femte ledd – iverksettelse av undersøkelser	333
§ 8-7. Forholdet til reglene om styrets oppgaver i aksjelovgivningen	334
Første ledd – finansforetak organisert etter aksjelovgivningen	334
Annet ledd – finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen ..	335
§ 8-8. Avtaler med eiere av egenkapitalbevis og medlemmer av foretakets ledelse	336
Generelt	337
Første ledd – avtaler som skal behandles av generalforsamlingen	337
Første ledd bokstav a) – utstedelse av egenkapitalbevis	339
Første ledd bokstav b) – godtgjørelse	339
Første ledd bokstav c) – salg av verdipapirer	339
Første ledd bokstav d) – vanlig virksomhet	340
Annet ledd – konsekvens av manglende generalforsamlingsbehandling ..	341
§ 8-9. Endringer i styrets sammensetning	342
Første ledd – meldeplikt til Finanstilsynet	342
Annet ledd – meldingens innhold	342
Tredje ledd – pålegg eller vilkår fra Finanstilsynet	343
<i>III. Daglig leder</i>	343
Innledning	343
§ 8-10. Daglig ledelse	343
Generelt	344
Første ledd – plikt til å ha daglig leder	344
Annet ledd – deltagelse i styremøter	344
Tredje ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	345
Fjerde ledd – identisk daglig leder i mor- og datterforetak	346
§ 8-11. Daglig leders oppgaver	347
Generelt	348
Første ledd – daglig leders ansvar	348

Annet ledd – saker av uvanlig art eller stor betydning	349
Tredje ledd – ansattes kompetanse og stillingsinstrukser mv.	349
Fjerde ledd – regnskap og risikostyring	350
Femte ledd – oppgaver etter aksjelovgivningen	351
§ 8-12. Daglig leders plikter overfor styret	351
Første ledd – månedlig underretning til styret	351
Annet ledd – styret kan kreve redegjørelse	352
§ 8-13. Direksjon	353
Generelt	353
Første ledd – daglig ledelse som kollektivt organ	354
Annet ledd – direksjonens oppgaver	354
Tredje ledd – beslutningsdyktighet og flertallskrav	354
Fjerde ledd – saksbehandling	355
§ 8-14. Endringer i daglig ledelse	356
Første ledd – melding til Finanstilsynet	356
Annet ledd – forskriftshjemmel	356
<i>IV. Foretaksforsamling</i>	357
§ 8-15. Foretaksforsamling	357
Generelt	357
Første ledd – avtale om foretaksforsamling	358
Annet ledd – medlemmer valgt av generalforsamlingen	359
Tredje ledd – medlemmer valgt av de ansatte	359
Fjerde ledd – oppgaver	360
Femte ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	360
Sjette ledd – finansforetak i konsern	362
<i>V. Kontrollorganer</i>	363
Generelt	363
§ 8-16. Internrevisjon	364
Generelt	364
Første ledd – plikt til å ha internrevisjon	365
Annet ledd – organisering og forholdet til styret	366
Tredje ledd – forskritfsbestemmelser	367
§ 8-17. Revisor	367
Generelt	368
Første ledd – plikt til å ha revisor	368
Annet ledd – revisors arbeidsoppgaver og uavhengighet	369
Tredje ledd – samme revisor i finanskonsern	370
§ 8-17 a. Særlige plikter ved revisjon av foretak av allmenn interesse – revisjonsforordningen	370
§ 8-18. Plikt til å ha revisjonsutvalg	371
Generelt	371
Første ledd – finansforetak som har plikt til å ha revisjonsutvalg	371
Annet ledd – unntak for visse typer finansforetak	372
Tredje ledd – adgang til å gjøre unntak	373
§ 8-19. Revisjonsutvalgets oppgaver	373
Første ledd – revisjonsutvalgets rolle	374

Annet ledd – revisjonsutvalgets arbeidsoppgaver	374
Annet ledd bokstav a) – informasjon til styret om revisjonen	375
Annet ledd bokstav b) – oppfølgning av regnskapsrapporteringen	375
Annet ledd bokstav c) – overvåkningsoppgaver	376
Annet ledd bokstav d) – kontakt med revisor	377
Annet ledd bokstav e) – overvåkning av revisors uavhengighet	377
Annet ledd bokstav f) – forberede valg av revisor	378
§ 8-20. Valg av revisjonsutvalg og dets sammensetning	378
Generelt	378
Første ledd – valg av medlemmer	379
Annet ledd – krav til kompetanse	379
Tredje ledd – det samlede styret som revisjonsutvalg	380
§ 8-21. Særlige undersøkelser	381
Første ledd – Finanstilsynet kan kreve særlige undersøkelser	381
Annet ledd – rapport fra undersøkelsen	382
Kapittel 9 Tillitsvalgte og ansatte	383
Innledning	383
<i>I. Alminnelige regler</i>	384
§ 9-1. Verv eller stilling i annet finansforetak	384
Generelt	384
Første ledd – forbud mot gjensidig representasjon for styremedlemmer	385
Annet ledd – forbud mot gjensidig representasjon for daglig ledelse	387
Tredje ledd – unntak for konsernforhold	387
Fjerde ledd – unntak for samarbeidende gruppe	388
Femte ledd – pålegg fra Finanstilsynet	388
§ 9-2. Verv eller stilling i foretak med forretningsforbindelse med finansforetaket	389
Generelt	389
Første ledd – forbud mot verv og ansettelse hos kunder eller forretningsforbindelser	390
Annet ledd – unntak for tilknyttet virksomhet	391
Annet ledd – unntak ved forretningsforbindelse av begrenset omfang	392
Tredje ledd – unntak i særlige tilfelle	392
§ 9-3. Deltakelse i næringsvirksomhet	393
Generelt	393
Første ledd – forbud mot deltagelse i annen virksomhet	394
Annet ledd – unntak for virksomhet av begrenset omfang	395
Tredje ledd – unntak i særlige tilfelle	395
§ 9-4. Godtgjørelse fra andre enn finansforetaket	396
Generelt	396
Første ledd – forbud mot godtgjørelse fra andre enn finansforetaket	396
Annet ledd – forbud også for nærmiljø	398
Tredje ledd – ulovlig godtgjørelse tilfaller finansforetaket	399
Fjerde ledd – unntak for styremedlem som er mellommann	399
§ 9-5. Inabilitet	400

Generelt	400
Første ledd første punktum – anvendelse av allmennaksjeloven	401
Første ledd annet punktum – særskilt inhabilitetsgrunnlag	403
Annet ledd – konsekvensen av inhabilitet	405
Tredje ledd – internrevisjon og godtgjørelsesutvalg	405
§ 9-6. Taushetsplikt om kundeforhold mv.	406
Generelt	406
Første ledd – personkretsen	407
Første ledd – hvem som er beskyttet av taushetsplikten	408
Første ledd – taushetsbelagte opplysninger	408
Første ledd – uvedkommende	409
Første ledd – unntak for lovbestemt opplysningsplikt	411
Første ledd tredje punktum – opphevelse av taushetsplikten	414
Annet ledd – unntak for samtykke	414
§ 9-7. Taushetsplikt om finansforetaket	415
Generelt	415
Første ledd – taushetsplikt om finansforetaket	415
Annet ledd – unntak for lovbestemt opplysningsplikt	416
§ 9-8. Behandling av personopplysninger i tilknytning til autorisasjonsordninger for ansatte	416
Generelt	416
Første ledd – behandling av personopplysninger i autorisasjonsordning ..	417
Annet ledd – forskriftshjemmel	418
<i>II. Lån og garantier</i>	418
Generelt	418
§ 9-9. Kreditt til ansatte og tillitsvalgte mv.	420
Generelt	420
Første ledd – lån til styremedlemmer	421
Første ledd – lån til daglig leder og andre ansatte	421
Første ledd – lån til styremedlemmer og ansatte i andre tilfeller	422
Første ledd – lån til andre tillitsvalgte	423
Annet ledd – unntak for tidligere gitte lån og visse fornyelser	423
Tredje ledd – kausjon og annen garanti	424
Fjerde ledd – utvidet personkrets	424
Femte ledd – forbud mot lån til revisor	425
§ 9-10. Kreditt til foretak hvor tillitsvalgte eller ansatte er ansvarlig deltaker eller styremedlem	425
Generelt	426
Første ledd – personkrets og relasjon til kundeforetaket	426
Første ledd – hva menes med «foretak»?	427
Første ledd – krav til betryggende sikkerhet	428
Første ledd – utvidet anvendelse ved konsolidering?	428
Første ledd – dispensasjon fra Finanstilsynet	429
Annet ledd – unntak fra første ledd	430
Tredje ledd – rapportering til styret og internrevisjonen	431
Fjerde ledd – unntak for lån til konsernforetak	431
§ 9-11. Forholdet til aksjelovgivningen	431

Kapittel 10 Egenkapital	433
Innledning	433
Generelt om egenkapitalen i finansforetak	433
Betydningen av egenkapital og annen ansvarlig kapital	433
I. Egenkapital	434
Generelt	434
§ 10-1. Egenkapital	436
Første ledd – egenkapitalen i aksje- og allmennaksjeselskap	436
Annet ledd – egenkapitalen i finansforetak som ikke er aksje- eller allmennaksjeselskap	437
Tredje ledd – flere klasser av aksje- eller eierandelskapital	438
§ 10-2. Eierbrøken i finansforetak som har utstedt egenkapitalbevis	438
Generelt	439
Første ledd – grunnfondskapitalen	439
Annet ledd – eierandelskapitalen	440
§ 10-3. Innbetaling av egenkapital	441
Generelt	442
Første ledd – egenkapitalinnskudd skal innbetales i penger	442
Annet ledd – unntak for visse strukturendringer	443
Tredje ledd – unntak for konvertering av grunnfondskapital	444
§ 10-4. Endring av finansforetaks vedtektsfestede egenkapital	444
Generelt	445
Første ledd – beslutningskompetanse og flertallskrav	445
Annet ledd – nedre grense for kapitalnedsettelse	447
Tredje ledd – krav om samtykke fra Finanstilsynet	447
Fjerde ledd – registrering i Foretaksregisteret	449
§ 10-5. Erverv av egne aksjer eller egenkapitalbevis. Kreditt til aksjeeier mv.	450
Generelt	450
Første ledd – aksje- og allmennaksjeselskap	451
Annet ledd – finansforetak som ikke er aksje- eller allmennaksjeselskap	452
Tredje ledd – krav om godkjennelse fra Finanstilsynet	454
Fjerde ledd – fradrag i egenkapitalen	454
Femte ledd – kreditt til eiere og ved erverv av aksjer/egenkapitalbevis	455
§ 10-6. Utdeling av utbytte mv.	456
Generelt	456
Første ledd – generelle begrensninger på utbyttenivå	457
Annet ledd – beslutningsprosess	458
Tredje ledd – meldeplikt til Finanstilsynet	459
Fjerde ledd – pålegg fra Finanstilsynet	460
§ 10-7. Disponering av overskudd i finansforetak som ikke har utstedt aksjer eller egenkapitalbevis	461
Generelt	461
Første ledd – hovedregel om disponering av overskudd	462
Første ledd – utbytte på innskutt grunnfond	463
Første ledd – generelt om allmennnyttig formål	463
Første ledd – særlig om næringsformål	464

Første ledd – forholdet mellom gaver og sponsorvirksomhet	467
Første ledd – gavefond	468
Første ledd – gave til stiftelse med allmennytlig formål	468
Første ledd – utdeling til forsikringstakere	470
Første ledd – utdelinger til andre kunder	470
Annet ledd – beregning av årets overskudd	471
Tredje ledd – forskrift om gaveutdeling	471
§ 10-8. Tilbakebetaling og nedskrivning av egenkapital	471
<i>II. Egenkapitalbevis mv</i>	473
Generelt	473
Hovedforskjeller mellom egenkapitalbevis og aksjer	475
Særlig om utvanningseffekten	475
§ 10-9. Utstedelse av egenkapitalbevis	477
Generelt	477
Første ledd – krav om myndighetsgodkjennelse	477
Første ledd – likhetsgrunnsetningen og adgang til å ha flere egenkapitalbevisklasser	478
Annet ledd – utstedelse ved nytegning eller konvertering	479
Annet ledd – utstedelse ved nytegning	479
Annet ledd – utstedelse ved konvertering av grunnfondskapital	479
Tredje ledd – overføring av egenkapitalbevis til finansstiftelse	481
Fjerde ledd – tilbakebetaling av eierandelskapitalen	481
Femte ledd – forskriftshjemmel	482
§ 10-10. Vedtak om utstedelse av egenkapitalbevis og om forhøyelse av eierandelskapital	482
Generelt	482
Første ledd – beslutningskompetanse, flertallskrav og krav til vedtaket mv.	483
Annet ledd – styrefullmakt	486
Tredje ledd – fortrinnsrett til tegning og fravikelse av fortrinnsretten	487
§ 10-11. Vedtektsbestemmelser om stemmerett og rett til representasjon	488
Generelt	488
Første ledd – alternativer for representasjon i generalforsamlingen	489
Første ledd – begrensninger i stemmeandelen	490
Første ledd – stemmerett på generalforsamlingen	491
Annet ledd – nedsettelse av stemmetyngden	491
Tredje ledd – vedtektsregulering av valg ved indirekte representasjon	492
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	492
§ 10-12. Tegning, registrering mv. av egenkapitalbevis	493
Generelt	493
Første ledd – tegning, tildeling og registrering	493
Annet ledd – register over egenkapitalbeviserne	494
§ 10-13. Innbetaling av egenkapital i annet enn penger ved utstedelse av egenkapitalbevis	495
Generelt	495

Første ledd – innbetaling i annet enn penger	495
Annet ledd – overkurs	496
§ 10-14. Overkurs og anvendelse av overkursfond og kompensasjonsfond	496
Generelt	496
Første ledd – hovedregel om fordeling av overkurs	497
Annet ledd – fordelingen mellom overkursfondet og kompensasjonsfondet	498
Tredje ledd – bruken av overkursfondet og kompensasjonsfondet	500
Fjerde ledd – fondsemisjon	501
§ 10-15. Overdragelse. Pantsettelse	501
Første ledd – fri omsettelighet	502
Annet ledd – begrensninger i omsetningsadgangen	502
Tredje ledd – pantsettelse av egenkapitalbevis	503
§ 10-16. Tegning og erverv av egne egenkapitalbevis	503
Generelt	504
Første ledd – forbud mot tegning av egne egenkapitalbevis	504
Første ledd – unntak for annet erverv av egne egenkapitalbevis	504
Annet ledd – særskilt flertallskrav	505
§ 10-17. Overskudd, utbytte mv.	505
Generelt	506
Første ledd – fordeling av årets overskudd og utbyttemidler	506
Annet ledd – årets overskudd	507
Tredje ledd – disponering av overskuddsmidler tilordnet eierandelskapitalen	508
Fjerde ledd – disponering av overskuddsmidler tilordnet grunnfondskapitalen	508
Fjerde ledd – størrelsesforholdet mellom kapitalklassene	509
Fjerde ledd – tiltak for å opprettholde eierbrøken	510
Femte ledd – forskrift om gaveutdeling	511
§ 10-18. Utjevningsfondet	511
Generelt	512
Første ledd – utdeling som utbytte	512
Annet ledd – avsetning til utjevningsfondet	512
Tredje ledd – krav til forsvarlig egenkapitalsituasjon	512
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	512
§ 10-19. Underskudd	513
Generelt	513
Første ledd – grunnfondskapital og opptjent eierandelskapital	514
Første ledd – kreditforening og gjensidig forsikringsforetak	514
Annet ledd – overkursfondet og kompensasjonsfondet	515
Tredje ledd – vedtektsfestet eierandelskapital og annen kapital	515
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	516
§ 10-20. Fordeling av kapital ved avvikling av foretaket	516
§ 10-21. Nedsettelse av eierandelskapitalen	516
Generelt	517
Første ledd – vedtak om kapitalnedsettelse	517

Første ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	518
Annet ledd – særskilt flertallskrav	519
§ 10-22. Forhøyelse av eierandelskapitalen	519
Generelt	520
Første ledd – kapitalforhøyelse ved nytegning og konvertering	520
Første ledd – fondsemisjon	520
Annet ledd – særskilt flertallskrav	521
§ 10-23. Tegningsretter	522
Generelt	522
Første ledd – vedtak om utstedelse av tegningsretter	523
Første ledd – særskilt flertallskrav og fortrinnsrett	523
Annet ledd – anvendelse av bestemmelser i allmennaksjeloven	523
Annet ledd – fordeling av overkurs	524
Annet ledd – registrering i Føretaksregisteret	524
§ 10-24. Lån med rett til å kreve egenkapitalbevis utstedt	525
Generelt	525
Første ledd – adgang til å inngå avtale om opptak av lån	526
Første ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	526
Annet ledd – beslutningskompetanse og flertallskrav	526
Annet ledd – godkjennelse fra Finanstilsynet og registrering i Føretaksregisteret	527
Kapittel 11 Fremmedkapital mv.	528
Generelt	528
<i>I. Fremmedkapital</i>	<i>529</i>
Generelt	529
§ 11-1. Fremmedkapital	529
§ 11-2. Opp tak, nedskriving og konvertering av fremmedkapital	530
Første ledd – beslutning om opptak av fremmedkapital	531
Første ledd – forskriftshjemmel	531
Annet ledd – krav om samtykke fra Finanstilsynet	532
Tredje ledd – avtaleregulering av prioritet og nedskriving	532
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	533
§ 11-3. Medlemsansvar i kreditforeninger og gjensidige forsikringsforetak	533
Generelt	534
Første ledd – hvem som kan gjøre ansvar gjeldende	534
Annet ledd – etterutligning av underskudd	534
Tredje ledd – dekning av underskudd i livsforsikringsforetak	535
§ 11-4. Tilbakebetaling og nedskriving av ansvarlig kapital	535
<i>II. Obligasjoner med fortrinnsrett</i>	<i>536</i>
Generelt	536
EU-regulering	537
Betydningen av obligasjoner med fortrinnsrett i praksis	538
§ 11-5. Virkeområde	539
§ 11-6. Beskyttet betegnelse	540

§ 11-7. Virksomhetsbegrensning og meldeplikt ved oppstart	540
Generelt	540
Første ledd – krav til vedtektsfestet formål	541
Annet ledd – meldeplikt til Finanstilsynet om oppstart	542
Tredje ledd – pålegg om stans av utstedelser	542
Fjerde ledd – parallel virksomhet i en overgangsperiode	542
§ 11-8. Krav til sikkerhetsmassens sammensetning	543
Generelt	543
Første ledd – fordringer som kan inngå i sikkerhetsmassen	544
Annet ledd – krav til belåningsgrad	544
Tredje ledd – lokaliseringskrav	545
Fjerde ledd – krav til fyllingssikkerhet	545
§ 11-9. Beregning av verdi på underliggende formuesgoder	546
Generelt	546
Første ledd – krav til forsvarlig verdigrunnlag	547
Annet ledd – krav til gjennomføring og dokumentasjon av verdivurderingen	547
Tredje ledd – krav til kontroll med etterfølgende verdiutvikling	548
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	548
§ 11-10. Pantsettelse og tvangsfølging	549
§ 11-11. Krav til stadig beløpsmessig balanse	550
Generelt	550
Første ledd – balanse mellom sikkerhetsmassen og obligasjonene	550
Annet ledd – begrensninger på enkeltfordringers andel av samlet verdi ..	551
§ 11-12. Likviditetskrav	551
Generelt	552
Første ledd – likviditetsmessig balanse	552
Annet ledd – krav til likviditetsreserve	553
§ 11-13. Krav til registrering	553
Første ledd – krav til å føre register	554
Annet ledd – forskriftshjemmel	554
§ 11-14. Uavhengig gransker	554
Generelt	555
Første ledd – oppnevnelse av uavhengig gransker	555
Annet ledd – granskerens oppgaver	555
Tredje ledd – tilgang til informasjon fra kreditforetaket	556
Fjerde ledd – vederlag til granskeren	556
§ 11-15. Fortrinnsrett til sikkerhetsmassen, felles gjeldsforfølging mv.	556
Generelt	557
Første ledd – fortrinnsretten	558
Annet ledd – senere innbetalte midler fra sikkerhetsmassen	559
Tredje ledd – fortsatt utbetalinger fra boet	559
Fjerde ledd – overskytende midler fra sikkerhetsmassen	560
Femte ledd – forskriftshjemmel	560

Kapittel 12 Foretaksendringer, avvikling og omdanning	561
Innledning	561
Gjennomføring av ulike transaksjonsmodeller i praksis	563
<i>I. Sammenslåing og deling av finansforetak</i>	565
Generelt om virkeområdet	565
Begrepsbruk	566
§ 12-1. Tillatelse	567
Generelt	568
Første ledd – krav om tillatelse til sammenslåing og deling mv.	568
Annet ledd – virksomhetsoverdragelse og betydningen av finansforetakets organisasjonsform	569
Annet ledd – grensen mellom virksomhetsoverdragelse og porteføljeoverdragelse	571
Tredje ledd – godkjennelse av vedtektsendringer	571
Fjerde ledd – søknad og konsekjonsbehandling	572
Femte ledd – forskriftshjemmel	573
§ 12-2. Ulike selskapsformer	573
Generelt	573
Første ledd – sammenslåing av foretak med ulik organisasjonsform	574
Annet ledd – sammenslåing av sparebank og aksjebank	575
§ 12-3. Vedtak om sammenslåing eller deling	576
Generelt	577
Første ledd – beslutningskompetanse og flertallskrav	577
Annet ledd – plan for sammenslåing	578
Tredje ledd – plan for deling	579
Fjerde ledd – dokumentasjon ved etablering av finansstiftelse	579
Fjerde ledd – dokumentasjon ved etablering av nytt finansforetak	580
Femte ledd – informasjon til kundene	581
Sjette ledd – tilleggskrav til informasjon til innskytere i banker	582
§ 12-4. Opprettelse av finansstiftelse. Disponering av utbyttemidler mv.	582
Generelt	583
Første ledd – konvertering av grunnfondskapital til eierandelskapital	583
Første ledd – egenkapitalbevis som utstedes som vederlag	584
Annet ledd – fastsettelse av bytteforhold	585
Tredje ledd – sammenslåing uten utstedelse av egenkapitalbevis	585
Fjerde ledd – overdragelse av virksomhet til aksje- eller allmennaksjeselskap	586
§ 12-5. Melding om sammenslåing eller deling. Kreditorvarsel	587
Første ledd – registrering av beslutning om sammenslåing eller deling	587
Annet ledd – kunngjøring og kreditorvarsel mv.	587
§ 12-6. Melding om ikrafttreden. Gjennomføring	588
Første ledd – melding til Fretaksregisteret om ikrafttredelse av sammenslåing eller deling	588
Annet ledd – virkninger av registreringen i Fretaksregisteret	589
§ 12-7. Søksmål om ugyldig sammenslåing eller deling	589

<i>II. Avvikling av finansforetak</i>	590
Generelt	590
§ 12-8. Vedtak om avvikling	591
Generelt	591
Første ledd – beslutningskompetanse og flertallskrav	591
Annet ledd – krav om tillatelse	592
Tredje ledd – avvikling som følge av tilbakekalt konsesjon mv.	592
Fjerde ledd – særregel for gjensidige forsikringsforetak	593
Femte ledd – forskriftshjemmel	593
§ 12-9. Melding om avvikling, Kreditorvarsel	594
Første ledd – melding til Føretaksregisteret	594
Annet ledd – kunngjøring og kreditorvarsel	594
Tredje ledd – informasjon til kunder	594
§ 12-10. Avviklingsstyre mv.	594
Generelt	595
Første ledd – Finanstilsynet oppnevner avviklingsstyre	595
Annet ledd – anvendelse av allmennaksjeloven	596
Tredje ledd – særregel for avvikling av forsikringsforetak	597
Fjerde ledd – tilsyn med foretak under avvikling	597
§ 12-11. Disponering av formue etter avvikling	598
§ 12-12. Avvikling av sparebank, sparebankstiftelse	598
<i>III. Omdanning av finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap</i>	599
Generelt	599
§ 12-13. Tillatelse mv.	601
Generelt	601
Første ledd – virkeområde og krav om tillatelse	601
Annet ledd – regler for konsesjonsbehandling – særlig om konsesjonsvilkår	602
Tredje ledd – omdanning av sparebank	604
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	606
§ 12-14. Vedtak om omdanning	606
Generelt	607
Første ledd – vedtak i generalforsamlingen	607
Annet ledd – beslutningsgrunnlag	607
Tredje ledd – fastsettelse av bytteforhold	608
§ 12-15. Gjennomføring av omdanningen	609
Generelt	610
Første ledd – gjennomføring og virkninger av omdanning	610
Annet ledd – forholdet til kreditorer og eiere	611
Tredje ledd – opprettelse av finansstiftelse	611
Fjerde ledd – særregel for gjensidige forsikringsforetak og kreditforening	611
Femte ledd – medlemsansvar i gjensidige forsikringsforetak og kreditforeninger	612
Sjette ledd – omdanning av samvirkeforetak	613

§ 12-16. Omdanning til datterforetak eid av nytt holdingforetak	613
Generelt – holdingmodellen	613
Første ledd – etablering av finanskonsern etter holdingmodellen	614
Annet ledd – fordeling av aksjer i holdingforetaket	614
Tredje ledd – særregel for sparebanker	614
§ 12-17. Fordeling av aksjekapital og aksjer	615
Første ledd – fordeling av aksjer mellom finansstiftelse og egenkapitalbeviseiere	615
Annet ledd – adgang til oppgjør i penger	615
§ 12-18. Vedtekter. Registrering	616
Første ledd – godkjennelse av vedtekter	616
Annet ledd – registrering i Føretaksregisteret	616
<i>IV. Alminnelige regler for finansstiftelser</i>	617
Generelt	617
§ 12-19. Opprettelse. Tilsyn mv.	618
Generelt	619
Første ledd – opprettelse av finansstiftelse	619
Annet ledd – anvendelse av stiftelsesloven	620
Annet ledd – tilsyn med finansstiftelser	620
Tredje ledd – finansstiftelser med mindre eierandeler	621
Fjerde ledd – omdanning til finansstiftelse	622
Femte ledd – melding om endringer	622
§ 12-20. Vedtekter	622
Generelt	623
Første ledd bokstav a) – foretaksnavn	623
Første ledd bokstav b) – forretningskontor	623
Første ledd bokstav c) – formål	624
Første ledd bokstav d) – grunnfondskapital og plassering av midler	625
Første ledd bokstav e) – generalforsamlingens sammensetning mv.	625
Første ledd bokstav f) – avholdelse av generalforsamling	626
Første ledd bokstav g) – styret	627
Første ledd bokstav h) – andre organer	627
Første ledd bokstav i) – resultatdisponering	627
Første ledd bokstav j) – utstedelse av egenkapitalbevis	627
Første ledd bokstav k) – vedtektsendringer	628
Første ledd bokstav l) – avvikling av stiftelsen	628
Annet ledd – godkjennelse av vedtekter og vedtektsendringer	628
§ 12-21. Organer	629
Generelt	629
Første ledd – generalforsamlingens sammensetning mv.	629
Annet ledd – møter i generalforsamlingen	630
Annet ledd – valg av revisor	630
Tredje ledd – styre og daglig leder	631
Fjerde ledd – uavhengighet fra finansforetaket og eierinnflytelse	631
§ 12-22. Finansstiftelsens virksomhet	633

Generelt	633
Første ledd – forvaltning av egenkapitalbevis eller aksjer	634
Annet ledd – disponering av overskudd	634
Tredje ledd – nedsettelse av grunnfondskapitalen	635
Fjerde ledd – utstedelse av egenkapitalbevis	636
Femte ledd – forskrift	637
§ 12-23. Sammenslåing, avvikling mv.	637
Første ledd – vedtak om sammenslåing eller avvikling	637
Annet ledd – disponering av formuen ved avvikling	638
Tredje ledd – forskriftshjemmel	638
<i>V. Særlige regler for sparebankstiftelser</i>	638
Generelt	638
§ 12-24. Sparebankstiftelser	639
Første ledd – definisjon av sparebankstiftelse	639
Annet ledd – krav til foretaksnavn	639
Tredje ledd – forskriftshjemmel	639
§ 12-25. Videreføring av sparebanktradisjonene	640
§ 12-26. Særlige regler om sparebankstiftelsers virksomhet	641
Generelt	641
Første ledd – opptak av lån	641
Annet ledd – salg av egenkapitalbevis eller aksjer	642
Tredje ledd – særregel om disponering av overskudd	643
<i>VI. Porteføljeoverdragelse</i>	643
§ 12-27. Overdragelse av forsikrings- og låneporteføljer mv.	643
Generelt	644
Første ledd – porteføljeoverdragelse av vesentlig omfang	644
Annet ledd – forskrifter om informasjonsplikter mv.	644
Tredje ledd – forskritfsregulering av overdragelse av visse forsikringsporteføljer	645
Kapittel 13 Krav til virksomheten i finansforetak	646
Innledning	646
<i>I. Virksomhetsbegrensninger og tilknyttet virksomhet</i>	648
Generelt	648
§ 13-1. Forbud mot å drive annen virksomhet	648
Generelt	648
Første ledd – forbud mot å drive annen virksomhet, generelt	649
Første ledd – forbud mot å drive annen virksomhet, forsikringsforetak og pensjonsforetak	650
Første ledd – forbud mot å drive annen virksomhet, banker	654
Annet ledd – virksomhet gjennom datterforetak	656
Tredje ledd – forskriftshjemmel	658
§ 13-2. Tilknyttet virksomhet mv.	658
Første ledd – tilknyttet virksomhet	659
Annet ledd – midlertidig drift eller deltakelse i annen virksomhet	665

§ 13-3. Formidling av finansielle tjenester for andre finansforetak	666
Generelt	666
Første ledd – samarbeidsavtale om formidling	667
Annet ledd – inngåelse av kundeavtaler	668
§ 13-4. Utkontraktering mv.	669
Generelt	669
Hva som regnes som utkontraktering av virksomhet	670
Utkontrakteringsavtalen	672
Meldeplikt etter finanstilsynsloven	673
Særlig om utkontraktering etter IKT-forskriften	674
CRR/CRD IV-forskriften og forskrift om risikostyring og internkontroll ..	675
Utkontraktering etter hvitvaskingsloven	675
Risikostyring og kontroll med den utkontrakteerde virksomheten	677
Første ledd – virksomhet som kan utkontrakteres	678
Første ledd – forsvarlighetskrav	680
Annet ledd – markedsføring, formidling og salg	682
Tredje ledd – foretakets ansvar	683
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	683
II. Krav til forsvarlig virksomhet, kapitalforvaltning mv.	684
Generelt	684
§ 13-5. Forsvarlig virksomhet. God forretningsskikk	685
Generelt	686
Første ledd – forsvarlig virksomhet	687
Første ledd – styrings- og kontrollrutiner i banker, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingsselskaper i finanskonsern som ikke er forsikringskonsern	688
Første ledd – styrings- og kontrollrutiner i forsikringsforetak	690
Første ledd – styrings- og kontrollrutiner i pensjonsforetak, betalingsforetak og e-pengeforetak	690
Annet ledd – generelt om krav til å ha uavhengige kontrollfunksjoner	691
Annet ledd – uavhengige kontrollfunksjoner i banker, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingsselskaper i finanskonsern som ikke er forsikringskonsern	692
Annet ledd – krav til separate kontrollfunksjoner i enkelte foretak	695
Annet ledd – uavhengige kontrollfunksjoner i forsikringsforetak	696
Annet ledd – uavhengige kontrollfunksjoner i pensjonsforetak	697
Annet ledd – uavhengige kontrollfunksjoner for betalingsforetak og e-pengeforetak	697
Tredje ledd – risikobaserte styrings- og kontrollordninger	698
Fjerde ledd – god forretningsskikk	698
Femte ledd – tilrettelegging for varsel	700
Sjette ledd – forskriftshjemmel	700
§ 13-6. Vurdering av risiko og samlet kapitalbehov	700
Generelt	701
Første ledd – vurdering av risiko	703
Annet ledd – risikoeksponeringer	704

Tredje ledd – vurdering av kapitalbehov	706
Fjerde ledd – risikostyring	708
Femte ledd – beregning av uvektet kjernekapitaldekning	710
Sjette ledd – forsikringsforetaks egenvurdering	710
Syvende ledd – forskriftshjemmel og hjemmel til å fastsette høyere kapitalkrav	711
§ 13-7. Likviditetsstyring, likviditetsreserve og stabil finansiering	713
Generelt	713
Første ledd – krav til likvide eiendeler	715
Annet ledd – forsvarlig likviditetsstyring	715
Tredje ledd – rapporteringsplikt	716
Fjerde ledd – pålegg fra Finanstilsynet	717
Femte ledd – forskriftshjemmel	717
Femte ledd – likviditetsreserve	718
Femte ledd – stabil finansiering	719
§ 13-8. Rapportering til Finanstilsynet	719
§ 13-9. Eierandeler i foretak som driver annen virksomhet	720
Generelt	720
Forsikringsforetak og pensjonsforetak	721
Første ledd – banker og kreditforetak	723
Annet ledd – forskriftshjemmel	724
§ 13-10. Kapitalforvaltning	724
Generelt	724
Første ledd – forsvarlig kapitalforvaltning	725
Annet ledd – retningslinjer for kapitalforvaltning	726
Tredje ledd – forskriftshjemmel	726
§ 13-11. Samlet beholdning av eierandeler mv.	726
Generelt	727
Første ledd – samlet beholdning av eierandeler	728
Annet ledd – melding til Finanstilsynet	728
§ 13-12. Høyeste engasjement med en enkelt motpart	728
Generelt	729
Første ledd – forsvarlighetskrav	729
Annet ledd – forskriftshjemmel	729
§ 13-13. Kredittengasjemerter. Risikoklassifisering	730
Generelt	731
Første ledd – risikoklassifisering av engasjemerter	731
Annet ledd – behandling av kredittengasjemerter	731
Tredje ledd – forskriftshjemmel	732
§ 13-14. Avsetninger til dekning av tap	732
Generelt	732
Første ledd – retningslinjer for vurdering av behov for tapsavsetninger	732
Annet ledd – forsvarlig tapsavsetning	733
Tredje ledd – forskriftshjemmel	733
§ 13-15. Egne eiendeler som sikkerhet	733
Generelt	734
Første ledd – grense for sikkerhetsstillelse	735

Annet ledd – unntak	735
Tredje ledd – unntak	736
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	736
§ 13-16. Låneopptak i forsikringsforetak og pensjonsforetak	737
§ 13-17. Provisjon og annet vederlag for forsikringsformidling	738
Første ledd – provisjon eller annet vederlag til forsikringsmeglingsforetak	738
Annet ledd – forskriftshjemmel	739
III. Betalingstjenestevirksomhet og e-pengevirksomhet	739
Generelt	739
§ 13-18. Sikring av midler	739
Generelt	740
Første ledd – sikring av kundemidler	740
Annet ledd – særskilt regel for betaling for utstedelse av e-penger	741
Tredje ledd – forskriftshjemmel	741
§ 13-19. Omgjøring av betalingsmidler til e-penger. Forbud mot renter	741
Første ledd – omgjøring til elektroniske penger	741
Annet ledd – ikke adgang til å svare renter	742
§ 13-20. Innløsning av e-penger	742
Generelt	742
Første ledd – innløsning av e-penger	742
Annet ledd – betaling for innløsning	743
Tredje ledd – vilkår for å ta betaling for innløsning	743
Fjerde ledd – avtalevilkår	743
Femte ledd – forbrukerforhold	743
§ 13-21. Adgang til behandling og utveksling av betalingsinformasjon	743
Generelt	744
Første ledd – behandling og utveksling av betalingsinformasjon	744
Annet ledd – forskriftshjemmel	745
Kapittel 14 Kapital- og soliditetskrav	746
Generelt	746
<i>I. Kapitalkrav for banker, kreditforetak og finansieringsforetak</i>	748
Bakgrunn og formål	748
Strukturen i regelverket	749
§ 14-1. Minstekrav til ansvarlig kapital	751
Generelt	751
Første ledd – minstekrav til ansvarlig kapital	751
Annet ledd – inndeling av den ansvarlige kapitalen	752
§ 14-2. Beregningsgrunnlag	753
Generelt	754
Første ledd – beregningsgrunnlag for minstekrav til ansvarlig kapital	754
Annet ledd – beregningsgrunnlaget for kredittrisiko	755
Annet ledd – beregningsgrunnlaget for kredittrisiko – standardmetoden ..	755
Annet ledd – beregning av kredittrisiko etter intern målemetode ..	756
Tredje ledd – beregningsgrunnlaget for markedsrisiko	757

Fjerde ledd – beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	758
Femte ledd – krav om tillatelse til bruk av interne målemetoder	758
Sjette ledd – forskriftshjemmel	758
§ 14-3. Bufferkrav	759
Generelt	760
Første ledd – krav til bevaringsbuffer	760
Annet ledd – krav til systemrisikobuffer	761
Tredje ledd – bufferkrav for systemviktige foretak	762
Fjerde ledd – krav til motsyklistisk kapitalbuffer	763
Femte ledd – konsekvenser av brudd på bufferkapitalkravene	764
Sjette ledd – forskriftshjemmel	764
§ 14-4. Krav til uvektet kjernekapitalandel	764
§ 14-5. Informasjonsplikt	765
Generelt	766
Første ledd – informasjon som skal offentliggjøres	766
Annet ledd – forskriftshjemmel	767
§ 14-6. Tilsynsmessig oppfølging, retting og pålegg	767
Generelt	768
Første ledd – oppfølging av rutiner, styring og kontroll av risiko og kapitalbehov	769
Annet ledd – vurdering av risiko	769
Tredje ledd – manglende oppfyllelse av kapitalkrav	769
Fjerde ledd – dispensasjon fra kapitalkravene	771
<i>II. Kapitalkrav for forsikringsforetak</i>	<i>771</i>
Generelt	771
§ 14-7. Krav til avsetninger for forsikringsforpliktelser	772
Første ledd – krav til forsikringstekniske avsetninger	772
Annet ledd – dekning av forsikringstekniske avsetninger	772
§ 14-8. Verdivurdering av eiendeler og forpliktelser	773
Generelt	774
Første ledd – verdsettelse av eiendeler og forpliktelser	775
Annet ledd – hovedprinsipp om verdsettelse av forsikringstekniske avsetninger	775
Tredje ledd – forsiktig, pålitelig og objektiv beregning	775
Fjerde ledd – beste estimat og risikomargin	776
Femte ledd – kontantstrømmer som hensyntas i beregningen	777
Sjette ledd – beregning av krav etter gjenforsikringsavtaler	777
Syvende ledd – forskriftshjemmel	777
§ 14-9. Ansvarlig kapital	778
Generelt	778
Første ledd – krav til ansvarlig kapital	778
Annet ledd – inndeling av den ansvarlige kapitalen	779
Tredje ledd – forskriftshjemmel	780
§ 14-10. Solvenskapitalkrav	780
Generelt	781
Første ledd – risiko for tap av ansvarlig kapital	781

Annet ledd – nivået på solvenskapitalkravet	781
Tredje ledd – risiko som skal hensyntas i beregningen	782
Fjerde ledd – beregning etter standardmetoden	783
Fjerde ledd – beregning etter interne modeller	785
§ 14-11. Minstekapitalkrav	785
Generelt	786
Første ledd – risiko for tap av basiskapitalen	786
Annet ledd – nivå og beregning av minstekapitalkravet	786
Tredje ledd – absolute minstekrav	786
Fjerde ledd – indeksregulering av absolute minstekrav	787
Femte ledd – forskriftshjemmel	787
§ 14-12. Informasjonsplikt	787
Generelt	787
Første ledd – rapport om solvens og finansiell stilling	787
Annet ledd – forskriftshjemmel	788
§ 14-13. Tilsynsmessig oppfølging, retting og pålegg	788
Generelt	789
Første ledd – tilsynsmessig oppfølging	790
Annet ledd – pålegg om endring og retting	790
Tredje ledd – pålegg om kapitalkravstillegg	791
§ 14-14. Forsikringsforetak med svekket finansiell stilling	792
Generelt	793
Første ledd – brudd på solvenskapital- eller minstekapitalkrav	793
Annet ledd – tilbakekall av konsesjon	794
Tredje ledd – brudd på kravet til dekning av forsikringstekniske avsetninger	795
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	795
§ 14-15. Små forsikringsforetak	796
<i>III. Kapitalkrav for pensjonsforetak</i>	797
§ 14-16. Kapitalkrav for pensjonsforetak	797
Generelt	797
Første ledd – pensjonskasser som driver livsforsikringsvirksomhet	798
Annet ledd – forenklet solvenskapitalkrav for pensjonskasser	799
Tredje ledd – pensjonsforetak som ikke driver livsforsikringsvirksomhet ..	800
Fjerde ledd – samtykke til lavere kapitalkrav	800
<i>IV. Kapitalkrav for betalingsforetak og e-pengeforetak</i>	801
Generelt	801
§ 14-17. Kapitalkrav for betalingsforetak og e-pengeforetak	801
Kapittel 15 Godtgjørelsесordninger i finansforetak	803
Innledning	803
Typer av godtgjørelse	805
Godtgjørelsесordning i samsvar med foretakets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser	806
Formålet med godtgjørelsесordningen	806
§ 15-1. Etablering av godtgjørelsесordninger	807

Generelt	807
Første ledd – godtgjørelsесordning for hele foretaket og for alle ansatte	807
Første ledd – særskilte regler for grupper av ansatte	808
Første ledd – godtgjørelsесordninger for ledende ansatte	809
Første ledd – godtgjørelsесordninger for ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering	810
Første ledd – godtgjørelsесordninger for ansatte med kontrolloppgaver	811
Første ledd – godtgjørelsесordninger for tillitsvalgte	811
Annet ledd – forskriftens innhold	812
§ 15-2. Krav til godtgjørelsесordninger	812
Generelt	813
Innholdet i forskriften	813
Bokstav a – hvilke grupper av ansatte og tillitsvalgte som skal omfattes av ordningen	813
Bokstav b – forholdet mellom fast og prestasjonsbetinget godtgjørelse	814
Bokstav c – kriterier for fastsettelse av prestasjonsbetinget godtgjørelse	815
Bokstav d – forholdsmessig opptjening av prestasjonsbetinget godtgjørelse over et fast antall år	816
Bokstav e – hvor stor del av prestasjonsbetinget godtgjørelse som skal kunne bestå av aksjer, egenkapitalbevis eller rett til annen godtgjørelse som ikke utbetales kontant	817
Bokstav f – vilkår om at prestasjonsbetinget godtgjørelse bare opptjenes eller utbetales for så vidt dette er forsvarlig	818
Bokstav g – garantert prestasjonsbetinget godtgjørelse kan bare benyttes i særskilte tilfelle	818
Bokstav h – ansattes og tillitsvalgtes plikt til å avstå fra transaksjoner til sikring av prestasjonsbetinget godtgjørelse	818
Bokstav i – at sluttvederlag ved opphør av arbeidsforholdet skal tilpasses de resultater som er oppnådd over tid, og utformes slik at utilfredsstillende resultater ikke blir belønnet	819
§ 15-3. Pålegg og sanksjoner	819
Generelt	820
Myndighet til å treffe vedtak	820
§ 15-4. Styrets rolle, godtgjørelsесutvalg, intern kontroll	820
Generelt	821
Første ledd – styrets plikter	821
Annet ledd – godtgjørelsесutvalg	821
Tredje ledd – uavhengig intern kontroll med overholdelsen av regelverket	823
Fjerde ledd – godtgjørelsесutvalg for finanskonsern	823
§ 15-5. Informasjonsplikt	824
Generelt	824
Plikt til å offentliggjøre informasjon	824
§ 15-6. Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte	824
Generelt	824
Erklæring om fastsettelse av lønn mv.	825

Kapittel 16 Forholdet til kunder, markedsføring mv.	826
Innledning	826
<i>I. Forholdet til kunder, informasjon og markedsføring mv.</i>	827
§ 16-1. Organisering av kundebehandlingen	827
Generelt	827
Første ledd – ansatte skal ha nødvendig kunnskap og kompetanse	828
Annet ledd – systemer og rutiner	829
Tredje ledd – krav til kundebehandling ved tilbud av spare- og kapitalprodukter	829
Tredje ledd – hva er spare- og kapitalprodukter	829
Tredje ledd – øvrige vilkår i bestemmelsen	831
Fjerde ledd – interessekonflikter	831
Femte ledd – forskriftshjemmel	832
§ 16-2. Finansforetakenes taushetsplikt, behandling av kundeopplysninger mv.	833
Generelt	834
Første ledd – plikt til å hindre at uvedkommende får adgang til eller kjennskap til opplysninger	835
Første ledd – unntak fra taushetsplikt der det følger av lov eller avtale	836
Første ledd – Finanstilsynet kan oppheve taushetsplikten	838
Annet ledd – unntak fra taushetsplikt for opplysninger som ansatte har behov for	839
Annet ledd – unntak fra taushetsplikt ved skriftlig samtykke	839
Tredje ledd – unntak fra taushetsplikt overfor annet finansforetak	840
Tredje ledd bokstav a – avdekke eller motvirke økonomisk kriminalitet	841
Tredje ledd bokstav b – gjennomføre kundeoppdrag mv.	841
Tredje ledd bokstav c – nødvendig å meddele opplysninger om kunders helseforhold	842
Fjerde ledd – gjeldsinformasjonsloven	842
Femte ledd – utlevering i forbindelse med betalingstransaksjoner	842
Sjette ledd – kontrollordninger	843
Syvende ledd – opplysninger fra Folkeregisteret	843
Åttende ledd – forskriftshjemmel	843
§ 16-3. Behandling av tvister i klageorgan	844
Generelt	844
Første ledd – forskriftshjemmel om tilslutning til utenrettlig twisteløsningsordning	845
Annet ledd – dekning av saksomkostninger	846
Tredje ledd – forskriftshjemmel	847
§ 16-4. Kontanter	847
Generelt	847
Første ledd – mottak og tilgjengeliggjøring av kontanter	849
Annet ledd – forskriftshjemmel	850
§ 16-5. Opplysningsplikt om garantiordningen	850
Første ledd – informasjon om innskuddsgarantiordningen	850
Annet ledd – forskriftshjemmel	851

Tredje ledd – forskriftshjemmel	852
§ 16-6. Prisfastsetting mv.	852
Forskriftshjemmel om prisfastsetting	852
§ 16-7. Produktpakker mv.	853
Forskriftshjemmel om produktpakker	853
Formålet med lovbestemmelsen	853
Finanstilsynets rundskriv 25/2011	854
Praksis	854
§ 16-8. Opplysningsplikt om priser og produktpakker	859
Første ledd – opplysning om priser	859
Annet ledd – forskriftshjemmel	860
§ 16-9. Forsikringsvilkår	860
Første ledd – rimelige og betryggende forsikringsvilkår	860
Annet ledd – Finanstilsynets kontroll	861
§ 16-10. Lenke til nettbasert prisportal	862
Forskriftshjemmel	862
Kapittel 17 Finanskonsern og samarbeidsavtaler	864
Innledning	864
<i>I. Etablering av finanskonsern mv.</i>	866
§ 17-1. Konsesjonskrav	866
Generelt	866
Første ledd – etablering og utvidelse av finanskonsern	867
Annet ledd – forskriftshjemler	869
§ 17-2. Omorganisering til finanskonsern med holdingforetak som morselskap	870
Generelt	870
Første ledd – omorganisering til finanskonsern	871
Annet ledd – gjennomføring av beslutningen for finansforetak organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	872
Tredje ledd – gjennomføring av beslutningen for finansforetak som ikke er organisert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	873
§ 17-3. Holdingforetak	874
Generelt	875
Første ledd – etablering av holdingforetak	875
Annet ledd – holdingforetak etablert som aksjeselskap eller allmennaksjeselskap	875
Tredje ledd – holdingforetak etablert som gjensidig forsikringsforetak mv.	876
§ 17-4. Konserngruppe etablert av gjensidige forsikringsforetak og sparebanker	876
Generelt	877
Første ledd – samarbeidsavtale om å opprette konserngruppe	878
Annet ledd – konsernstyret	879
Tredje ledd – virksomhetsstyre	879
Fjerde ledd – konsernsjef	881

Femte ledd – sparebank og gjensidig forsikringsforetak er datterforetak	881
Sjette ledd – forskriftshjemmel	881
§ 17-5. Søknad	882
Generelt	882
Første ledd – søknadens innhold	882
Annet ledd – vedtekter mv.	883
Tredje ledd – erverv av finansforetak som skal inngå i et allerede etablert finanskonsern	883
Fjerde ledd – anvendelse av de alminnelige bestemmelsene om konsesjonsbehandling	884
II. Organiseringen av finanskonsern	884
§ 17-6. Morselskap i finanskonsern	884
Generelt	884
Første ledd – hva regnes som morselskap i finanskonsern	885
Annet ledd – hvilke foretak kan være morselskap i finanskonsern	885
Annet ledd bokstav a – morselskap i finanskonsern kan være holdingforetak	885
Annet ledd bokstav b – morselskap i finanskonsern kan være et operativt foretak	885
Annet ledd bokstav c – morselskap i finanskonsern kan være eierforetak	886
Tredje ledd – kredittforsikringsforetak kan ikke være morselskap	887
§ 17-7. Konsernforetakene	887
Generelt	887
Første ledd – hvilke foretak som kan inngå i et finanskonsern i tillegg til morselskapet	887
Første ledd bokstav a – et finanskonsern kan omfatte finansforetak	887
Første ledd bokstav b – et finanskonsern kan omfatte verdipapirforetak	888
Første ledd bokstav c – et finanskonsern kan omfatte forvaltningselskap for verdipapirfond	888
Første ledd bokstav d – et finanskonsern kan omfatte eiendoms- og investeringsforetak	888
Første ledd bokstav e – et finanskonsern kan omfatte inkassoforetak	888
Første ledd bokstav f – et finanskonsern kan omfatte foretak som formidler finanzielle tjenester	888
Første ledd bokstav g – et finanskonsern kan omfatte foretak med naturlig tilknytning til finansierings- eller forsikringsvirksomhet	888
Annet ledd – forskriftshjemmel	889
§ 17-8. Krav til organisering av finanskonsern	889
Generelt	889
Første ledd – klare skiller mellom ulike virksomhetområder	891
Annet ledd – lik virksomhet i forskjellige foretak	892
Annet ledd – vilkår	894
Tredje ledd – hovedregelen om holdingforetak som morselskap i blandet konsern	896
§ 17-9. Organisatoriske endringer	897
Generelt	897

Første ledd – endring i organisering som gjelder finansforetak	898
Annet ledd bokstav a til c – andre endringer i organiseringen	898
Tredje ledd – pålegg om at endring ikke skal gjennomføres eller omgjøres	899
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	899
§ 17-10. Konsernforetaks navnebruk	899
Generelt	900
Første ledd – tilknytning til morselskapet eller konsernet skal fremgå	900
Annet ledd – forskriftshjemmel	901
<i>III. Samarbeid utenfor konsernforhold</i>	901
§ 17-11. Samarbeidsavtale mellom finansforetak	901
Generelt	902
Første ledd – samarbeid med felles beslutninger skal godkjennes	904
Første ledd – eksklusivitet	904
Første ledd – oppsigelsesadgang	905
Første ledd – vilkår og endringer	905
Annet ledd – samarbeidsavtaler med innvirkning av betydning på konkurranseforholdene skal meldes	905
Tredje ledd – tilsvarende anvendelse for andre foretak	906
Fjerde ledd – samarbeidsavtaler mellom finansforetak i samme konsern mv.	907
Femte ledd – pålegg om å avslutte virksomhet eller fastsette særlige vilkår mv.	907
Sjette ledd – samarbeid mellom norske og utenlandske foretak	908
§ 17-12. Samarbeidende gruppe	908
Generelt	908
Første ledd – etablering av samarbeidende gruppe krever tillatelse	909
Annet ledd – utvidelse og endring av samarbeidet mv. krever tillatelse	910
§ 17-13. Særlige regler for samarbeidende gruppe	911
Generelt	911
Første ledd – regler i kapittel 18 som gjelder tilsvarende	912
Annet ledd – konsolidering etter prinsippet om forholdsmessig konsolidering	913
Tredje ledd – forskriftshjemmel	914
Kapittel 18 Virksomhet i finanskonsern, konsolidering mv.	915
Innledning	915
§ 18-1. Alminnelige krav til finanskonsern	916
Generelt	917
Første ledd – morselskapet skal se til den samlede virksomheten	917
Annet ledd – morselskapets styre skal påse at det er etablert klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger	918
Tredje ledd – morselskapets internrevisjon skal se til internrevisjonen for den samlede virksomheten	919
Fjerde ledd – morselskapet skal sørge for at det avgis felles revisjonsberetning	920

Femte ledd – revisjonsutvalg	920
Sjette ledd – godtgjørelsесutvalg	921
Syvende ledd – morselskapet kan ikke treffe beslutninger med bindende virkning for datterforetak	921
Åttende ledd – bestemmelsen gjelder ikke for eierforetak	922
§ 18-2. Konsolideringsregler mv.	922
Generelt	923
Første ledd – kapitalkrav mv. anvendes på konsolidert basis	926
Første ledd bokstav a – full konsolidering for datterforetak	926
Første ledd bokstav b – forholdsmessig konsolidering i foretak som ikke er datterforetak	927
Annet ledd – unntak fra plikten til konsolidering	928
Tredje ledd – overføring av ansvarlig kapital på tvers av foretakene i gruppen	929
Fjerde ledd – forskriftsbestemmelse	930
§ 18-3. Transaksjoner mellom konsernforetak mv.	930
Generelt	931
Første ledd – fordeling av inntekter, kostnader, tap og gevinst	932
Annet ledd – transaksjoner og engasjementer i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår mv.	932
Tredje ledd – konsernbidrag	933
Fjerde ledd – meglervorets adgang til å utføre oppdrag	935
Femte ledd – påleggshjemmel, forskriftshjemmel	935
Sjette ledd – avtaler om konsernintern støtte	935
§ 18-4. Lån, garantier mv. mellom konsernforetak	936
Generelt	936
Første ledd – lån til eller garanti for et annet foretak i konsernet	937
Annet ledd – forsikringsforetaks adgang til å yte lån til eller stille garanti for et annet foretak	937
Tredje ledd – forsikringsforetaks innskudd i bank i samme konsern	939
§ 18-5. Utveksling av kundeinformasjon mellom konsernforetak	939
Generelt	940
Første ledd – utlevering påkrevd for at styrings-, kontroll- eller rapporteringskrav skal kunne oppfylles	940
Annet ledd – utlevering av nøytrale kundeopplysninger	941
Tredje ledd – felles kunderegister	942
Fjerde ledd – fødselsnummer	942
Femte ledd – mottaker av opplysningene må være underlagt taushetsplikt	943
Sjette ledd – bestemmelsen om finansforetaks taushetsplikt gjelder	943
§ 18-6. Meldeplikt for samarbeidsavtaler i konsern	943
Forskriftshjemmel	944
§ 18-7. Forskrifter	944
Forskriftshjemmel	944

Kapittel 19 Innskuddsgarantiordning for banker	945
Innledning	945
<i>I. Innskuddsgaranti</i>	948
§ 19-1. Innskuddsgarantiordningen	948
Generelt	949
Første ledd – pliktig medlemskap i innskuddsgarantiordningen	949
Annet ledd – formålsangivelse	949
Tredje ledd – Bankenes sikringsfond skal forvalte innskuddsgarantiordningen	950
§ 19-2. Medlemskap	950
Generelt	951
Første ledd – pliktig medlemskap for norske banker	951
Annet ledd – vilkår for filialmedlemskap	951
Tredje ledd – forskriftshjemmel	953
§ 19-3. Innskudd	953
Generelt	954
Første ledd – hva som regnes som innskudd	954
Første ledd – hva som ikke regnes som innskudd	956
Annet ledd – kvalifiserte innskudd	957
Tredje ledd – innskudd av midler for små og mellomstore bedrifter	959
Fjerde ledd – merking av innskudd	960
Femte ledd – forskriftshjemmel	960
§ 19-4. Garanterte innskudd	961
Generelt	961
Første ledd – garanterte innskudd	962
Annet ledd – særlige livshendelser mv.	962
Tredje ledd – innskudd mottatt gjennom filial etablert i annen EØS-stat ..	964
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	964
§ 19-5. Utilgjengelig innskudd	965
Generelt	965
Første ledd – utilgjengelige innskudd	965
Annet ledd – frist for Finanstilsynets beslutning	966
§ 19-6. Beregning av utbetalinger	966
Generelt	967
Første ledd – tidspunktet for beregningen	967
Annet ledd – som hovedregel ikke adgang til motregning	967
Tredje ledd – fradrag for innskudd som er dekket i hjemstaten	968
§ 19-7. Frist for utbetaling	969
Generelt	969
Første ledd – innskudd skal gjøres tilgjengelige innen syv arbeidsdager ..	969
Annet ledd – utsettelse av fristen	970
Tredje ledd – overtredelse av hvitvaskingsregelverket	971
Fjerde ledd – ikke endringer i kreditsaldoen	971
§ 19-8. Samarbeid med garantiordningen i annen EØS-stat	971
Generelt	972

Første ledd – garantiordningen i vertsstaten skal utbetale garanterte innskudd	972
Annet ledd – garantiordningen i Norge skal utbetale garanterte innskudd	972
Tredje ledd – forskriftshjemmel	973
II. Innskuddsgarantifond	974
§ 19-9. Tilgjengelige midler	974
Generelt	974
Første ledd – garantiansvar	974
Annet ledd – krav til plassering av midlene	975
Tredje ledd – manglende beløp dekkes ved garanti fra medlemmene	975
Fjerde ledd – alternative finansieringsordninger	976
Femte ledd – forskriftshjemmel	976
§ 19-10. Bidrag fra medlemmene	977
Generelt	977
Første ledd – medlemsforetakenes bidragsplikt	978
Annet ledd – tilleggsbidrag	979
Tredje ledd – fastsettelse av det enkelte medlems bidrag	980
Fjerde ledd – filialer av utenlandske banker	981
Femte ledd – fastsettelse av bidrag ved inntreden og uttredelse	981
Sjette ledd – forskriftshjemmel	982
§ 19-11. Bruk av midler	982
Generelt	983
Første ledd – hva midlene i innskuddsgarantifondet kan benyttes til	984
Annet ledd – alternative tiltak for å unngå at en bank blir kriserammet	984
Annet ledd bokstav a til g – vilkår for å kunne benytte garantiordningens midler til alternative tiltak	985
Tredje ledd – tiltak for å sikre innskyterne tilgang til garanterte innskudd ved avvikling av en bank	986
Fjerde ledd bokstav a og b – medlemsbankenes plikt til å innbetale tilleggsbidrag	987
Femte ledd – vedtak kan ikke påklages	987
Sjette ledd – krav om samtykke etter finansavtaleloven § 45 gjelder ikke	988
§ 19-12. Regress	988
Generelt	989
Første ledd – regresskrav knyttet til garanterte innskudd	989
Annet ledd – regresskrav knyttet til ulike tiltak	989
Tredje ledd – regresskrav knyttet til bidrag til krisehåndtering	990
III. Administrative forhold	990
§ 19-13. Forvaltning av ordningen	990
Generelt	991
Første ledd – forvaltning av garantiordningen og garantifondet	991
Annet ledd – sikringsfondets oppgaver	991
§ 19-14. Administrative krav	992
Generelt	993
Første ledd – systemer for beregning av ansvar mv.	993

Annet ledd – krav om at medlemmene gir opplysninger om kvalifiserte innskudd	993
Tredje ledd – sikringsfondet kan undersøke medlemmenes regnskaper mv.	994
Fjerde ledd – sikringsfondets opplysningsplikt overfor medlemsforetakene	995
Femte ledd – forskriftshjemmel	995
§ 19-15. Opplysningsplikt overfor innskytere	995
Første ledd – informasjon om garantiordningen på nettsidene	996
Annet ledd – forskriftshjemmel	996
§ 19-16. Mislighold	996
Generelt	996
Første ledd – pålegg til medlemsforetaket	997
Annet ledd – varsel om at medlemskapet vil opphøre	997
Tredje ledd – innskudd som er mottatt før opphørstidspunktet vil være dekket	997
§ 19-17. Klagerett. Søksmål	998
Første ledd – vedtak om innskyteres krav etter garantiordningen kan påklages	998
Annet ledd – vedtak om de enkelte medlemsforetaks bidragsplikt kan påklages	998
Kapittel 20 Soliditets- og solvenssvikt i banker, kredittdforetak og finanskonsern	1000
Innledning	1000
<i>I. Alminnelige bestemmelser</i>	1004
Generelt	1004
§ 20-1. Virkeområde	1004
Generelt	1004
Første ledd – virkeområdet	1005
Annet ledd – finanskonsern	1006
Tredje ledd – norsk finanskonsern	1006
§ 20-2. Konkursforbud	1006
§ 20-3. Krisehåndteringsmyndighet	1007
Første ledd – Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet	1007
Annet ledd – underretning til Finansdepartementet	1008
Tredje ledd – bistand fra Bankenes sikringsfond	1008
§ 20-4. Forholdsmessighet. Forskrifter	1009
Generelt	1009
Første ledd – forholdsmessighet	1009
Annet ledd – generell forskriftshjemmel	1010
Tredje ledd – forskriftshjemmel for tilsynssamarbeid	1011
<i>II. Beredskap</i>	1012
Generelt	1012
§ 20-5. Gjenopprettingsplan	1013
Generelt	1014

Første ledd – krav til innhold i gjenopprettingsplaner	1015
Første ledd bokstav a) – gjenopprettingsindikatorer mv.	1015
Første ledd bokstav b) – modeller for bruk av tiltak mv.	1017
Første ledd bokstav c) – analyse av muligheter for sentralbankfasiliteter ..	1018
Første ledd bokstav d) – statlig støtte skal ikke legges til grunn	1019
Første ledd bokstav e) – årlig oppdatering	1019
Første ledd – nærmere om gjenopprettingsplanens innhold	1020
Annet ledd – styrets godkjennelse av gjenopprettingsplaner	1021
Annet ledd – Finanstilsynets vurdering av gjenopprettingsplaner	1022
Tredje ledd – mangler ved gjenopprettingsplaner	1023
Fjerde ledd – konsernplaner	1024
Femte ledd – registre over finansielle kontrakter	1025
Sjette ledd – forskriftshjemmel	1025
§ 20-6. Krisetiltaksplan	1025
Generelt	1027
Første ledd – generelle krav til krisetiltaksplaner	1029
Første ledd bokstav a) – situasjoner som kan påvirke foretaket	1030
Første ledd bokstav b) – modeller for bruk av krisetiltak og minstekrav til konvertibel gjeld	1030
Første ledd bokstav c) – analyse av muligheter for sentralbankfasiliteter ..	1030
Første ledd bokstav d) – statlig støtte skal ikke legges til grunn	1030
Første ledd bokstav e) – årlig oppdatering	1031
Annet ledd – Finanstilsynets vurdering	1031
Tredje ledd – vesentlige hindringer for kriehåndtering	1031
Tredje ledd – pålegg fra Finanstilsynet	1032
Fjerde ledd – opplysningsplikt	1033
Femte ledd – krisetiltaksplaner i konsern	1033
Sjette ledd – finansielle kontrakter	1033
Syvende ledd – forskriftshjemmel	1034
§ 20-7. Forenklede krav til planer	1034
Generelt	1034
Første ledd – forholdsmessighet	1034
Annet ledd – forenklede krav til planer	1035
§ 20-8. Avtaler om konsernintern støtte	1036
Generelt	1037
Første ledd – konsernintern finansiell støtte	1038
Annet ledd – Finanstilsynets behandling av avtale om konsernintern finansiell støtte	1038
Tredje ledd – konsernintern støtte i finanskonsern etablert i annen EØS-stat	1038
Fjerde ledd – eiergodkjennelse	1039
Femte ledd – styrevedtak	1039
Sjette ledd – vilkår for å yte konsernintern støtte	1039
Syvende ledd – offentliggjøring av opplysninger	1040
Åttende ledd – forskriftshjemmel	1040
§ 20-9. Minstekrav til konvertibel gjeld	1040
Generelt	1041

Første ledd – minstekrav til ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL)	1042
Første ledd – fastsettelse av minstekravet	1044
Første ledd – krav til MREL for datterforetak	1044
Annet ledd – gjeldsinstrumenter med lavere prioritet enn annen gjeld	1045
Tredje ledd – hvilke gjeldsinstrumenter som skal medregnes	1046
Fjerde ledd – unntak for kreditforetak	1046
Femte ledd – krav til morselskap	1046
§ 20-10. Tilrettelegging for nedskrivning og konvertering	1046
Generelt	1047
Første ledd – forhåndstillatelse	1047
Annet ledd – krav kapital- og gjeldsinstrumenter undergitt annen lovgivning	1047
<i>III. Tidlig inngrisen</i>	1048
Generelt	1048
§ 20-11. Brudd på lovfastsatte krav	1050
Generelt	1050
Første ledd – meldeplikt	1050
Første ledd – pålegg fra Finanstilsynet	1051
Annet ledd – konsernforetak, underretning til tilsynsutvalg eller kriseutvalg	1053
Tredje ledd – melding til Finansdepartementet, Norges Bank og Bankenes sikringsfond	1053
Tredje ledd – foretakenes opplysningsplikt	1054
Fjerde ledd – pålegg om å kontakte potensielle kjøpere	1054
§ 20-12. Vesentlig brudd på lovfastsatte krav	1054
Generelt	1055
Første ledd – endring av styret og ledelse	1055
Annet ledd – oppnevnelse av midlertidig administrator	1056
Tredje ledd – administratorens oppgaver og myndighet	1056
Fjerde ledd – rapporteringsplikt, varighet og ansvar	1056
Femte ledd – konsernforetak	1057
§ 20-13. Melding om kriserammet foretak	1057
Generelt	1057
Første ledd – melding til Finanstilsynet	1057
Annet ledd – melding til Finansdepartementet	1058
Tredje ledd – konsernforetak	1058
§ 20-14. Nedskrivning og konvertering av ansvarlig kapital	1059
Generelt	1061
Første ledd – utarbeidelse av verdivurdering	1061
Første ledd – nedskrivning og konvertering av ansvarlig kapital	1061
Annet ledd – ikrafttredelse	1062
Tredje ledd – negativ nettoverdi	1063
Tredje ledd – positiv nettoverdi	1063
Fjerde ledd – utstedelse av nye aksjer eller egenkapitalbevis	1063
Femte ledd – erverv av kvalifisert eierandel	1064

Sjette ledd – virkning av nedskrivning	1064
Syvende ledd – ingen eiere skal komme dårligere ut enn ved en avvikling av foretaket	1065
Åttende ledd – andre instrumenter som omfattes	1065
Niende ledd – finanskonsern	1066
Tiende ledd – forskriftshjemmel	1066
<i>IV. Krisehåndtering og krisetiltak</i>	1066
Generelt	1066
§ 20-15. Vedtak om krisehåndtering	1067
Generelt	1068
Første ledd – vedtak om krisehåndtering	1069
Annet ledd – kriserammet foretak	1070
Tredje ledd – allmenne interesser	1070
Fjerde ledd – krisehåndtering av holdingforetak eller annet morselskap i finanskonsern	1071
Femte ledd – melding om vedtak om krisehåndtering	1071
§ 20-16. Verdivurdering av eiendeler og forpliktelser	1072
Generelt	1072
Første ledd – om utarbeidelse av verdivurderinger	1073
Annet ledd – nærmere om innholdet i verdivurderingen	1074
Tredje ledd – foreløpig verdivurdering	1075
Fjerde ledd – forskriftshjemmel	1076
§ 20-17. Administrasjonsstyre	1076
Generelt	1077
Første ledd – oppnevnelse av administrasjonsstyret	1077
Annet ledd – administrasjonsstyrets myndighet	1078
Tredje ledd – forslag om og iverksettelse av krisetiltak	1079
Fjerde ledd – varighet og ansvar	1079
Femte ledd – nytt styre og ledelse som alternativ til administrasjonsstyret	1079
§ 20-18. Virkninger av vedtak om krisehåndtering	1080
Generelt	1080
Første ledd – virkningene av vedtak om krisehåndtering av foretaket	1081
Første ledd bokstav a) – Finanstilsynet overtar myndigheten til foretakets organer	1081
Første ledd bokstav b) – styrets og revisors opplysningsplikt	1081
Første ledd bokstav c) – innskudd, innlån og nye engasjementer	1082
Første ledd bokstav d) – utbetaling til innskytere og andre kreditorer	1082
Første ledd bokstav e) – begrensning i adgangen til å ta utlegg	1082
Annet ledd – preklusivt proklama	1082
§ 20-19. Valg av krisetiltak	1082
Generelt	1083
Første ledd – vedtak om bruk av krisetiltak	1084
Annet ledd – nærmere om bruk av krisetiltak	1084
Tredje ledd – vektlegging ved valg av krisetiltak	1085
Fjerde ledd – nedskrivning og konvertering av ansvarlig kapital	1085

Femte ledd – melding til Finansdepartementet, administrasjonsstyret, Norges Bank og Bankenes sikringsfond	1085
§ 20-20. Nærmere regler om bruk av krisetiltak	1085
Generelt	1086
Første ledd – bruk av krisetiltak	1087
Første ledd bokstav a) og b) – hvem som skal bære tap først	1087
Første ledd bokstav c) – likebehandling	1087
Første ledd bokstav d) – «no creditor worse off»-prinsippet	1087
Første ledd bokstav e) – garanterte innskudd	1087
Første ledd bokstav f) – reglene i ffl. §§ 20-23 til 20-26 skal følges	1087
Første ledd bokstav g) – underretning av og rådføring med ansatte	1087
Annet ledd – regler som ikke kommer til anvendelse	1088
Tredje ledd – fellesregler ved overdragelse	1088
Fjerde ledd – videreføring av virksomhet	1089
§ 20-21. Overdragelse av virksomhet til annet foretak	1089
Generelt	1089
Første ledd – overdragelse til annet foretak	1090
Annet ledd – vilkår for overdragelse	1090
Tredje ledd – erverv av kvalifisert eierandel	1091
§ 20-22. Overdragelse av virksomhet til broforetak	1091
Generelt	1092
Første ledd – overdragelse til broforetak	1093
Annet ledd – vilkår for overdragelse	1093
Tredje ledd – eierskap til broforetaket	1093
Tredje ledd – formål med broforetaket	1093
Fjerde ledd – Finanstilsynets godkjennelse	1094
Femte ledd – opphør av virksomheten til broforetaket	1095
Sjette ledd – overdragelse til en tredjepart	1096
Syvende ledd – salg av broforetaket eller foretakets eiendeler og forpliktelser	1096
Åttende ledd – avvikling av broforetaket	1096
§ 20-23. Overdragelse av eiendeler og forpliktelser til forvaltningsforetak	1096
Generelt	1097
Første ledd – overdragelse til forvaltningsforetak	1097
Annet ledd – vilkår for overdragelse	1098
Tredje ledd – fastsettelse av vederlaget	1098
Fjerde ledd – eierskap til forvaltningsforetaket	1098
Fjerde ledd – formål med forvaltningsforetaket	1099
Femte ledd – Finanstilsynets godkjennelse	1099
§ 20-24. Intern oppkapitalisering	1099
Generelt	1100
Første ledd – formål med intern oppkapitalisering	1100
Annet ledd – vilkår for intern oppkapitalisering	1101
Tredje ledd – gjeld omfattet av loven i annen EØS-stat mv. og forskriftshjemmel	1101

§ 20-25. Konvertibel gjeld	1102
Generelt	1103
Første ledd – gjeld som omfattes av intern oppkapitalisering	1103
Annet ledd – gjeld som har oppstått fra derivatavtaler	1104
Tredje ledd – hjemmel for at Finanstilsynet kan gjøre unntak	1104
Fjerde ledd – nærmere om unntatt gjeld	1105
§ 20-26. Gjennomføring av intern oppkapitalisering	1105
Generelt	1106
Første ledd – omfanget av intern oppkapitalisering	1107
Annet ledd – hensyn til bidrag fra krisetiltaksfondet og kapitalbehov	1107
Tredje ledd – prioritetsrekkefølgen	1107
Fjerde ledd – prioritet og avtalevilkår	1108
Femte ledd – anvendelse av reglene i ffl. § 20-14	1108
§ 20-27. Omorganiseringsplan	1108
Generelt	1109
Første ledd – omorganiseringsplan	1109
Annet ledd – innholdet i omorganiseringsplanen	1110
Tredje ledd – krav til analyse, planlagte tiltak og tidsplan	1110
Fjerde ledd – Finanstilsynets godkjennelse	1110
Femte ledd – omorganiseringsplan for finanskonsern	1111
Sjette ledd – forskriftshjemmel	1111
<i>V. Statlige tiltak</i>	1111
§ 20-28. Statlige tiltak	1111
Generelt	1112
Første ledd – vilkårene for å treffe vedtak om statlig støttetiltak	1113
Første ledd bokstav a) – vedtak om krisehåndtering	1113
Første ledd bokstav b) – gjennomført intern oppkapitalisering	1114
Første ledd bokstav c) – ivaretakelse av allmenne interesser	1114
Første ledd bokstav d) – godkjennelse i henhold til statsstøttereglene	1114
Første ledd bokstav e) – andre krisetiltak er ikke tilstrekkelige	1115
Annet ledd – formålet med støttetiltaket	1115
Tredje ledd – salg av kapitalinstrumenter	1116
Fjerde ledd – gjennomføring av vedtak	1116
<i>VI. Avvikling av foretak under offentlig administrasjon</i>	1117
Generelt	1117
§ 20-29. Vedtak om avvikling av foretak under offentlig administrasjon	1117
Generelt	1117
Første ledd – vilkår for å treffe vedtak om offentlig administrasjon	1118
Andre ledd – melding om vedtak, kunngjøring og registrering av vedtak om offentlig administrasjon	1119
Tredje ledd – tilføyelse til foretaksnavn	1119
Fjerde ledd – verdivurderinger	1119
Fjerde ledd – administrasjonsstyre	1119
§ 20-30. Virkninger av vedtak om avvikling under offentlig administrasjon	1120
Generelt	1121

Første ledd – virkningene av at det er truffet vedtak om avvikling av foretaket	1121
Første ledd bokstav a) – administrasjonsstyret overtar myndigheten til foretakets organer	1121
Første ledd bokstav b) – styret og revisors opplysningsplikt	1122
Første ledd bokstav c) – innskudd, innlån og nye engasjementer mv.	1122
Første ledd bokstav d) – utbetalinger til innskytere og kreditorer	1122
Første ledd bokstav e) – begrensning i adgangen til å ta utlegg	1122
Første ledd bokstav f) – dekningsloven og lov om finansiell sikkerhetsstillelse	1122
Andre ledd – massegjeld	1123
Tredje ledd – preklusivt proklama	1123
§ 20-31. Gjennomføring av avvikling under offentlig administrasjon	1124
Generelt	1124
Første ledd – administrasjonsstyret skal forestå avviklingen	1124
Annet ledd – melding til Enhetsregisteret, oppgjør og avvikling	1125
Tredje ledd – garanterte innskudd	1125
Fjerde ledd – sluttregnskap	1125
Femte ledd – virksomhet som ved krisehåndtering ikke skal videreføres ..	1126
<i>VI A. Rekkefølgen for dekning av fordringer (prioritetsreglene)</i>	1126
§ 20-32. Prioritetsrekkefølge ved krisehåndtering eller avvikling	1126
Generelt	1127
Prioritetsrekkefølgen	1128
Nr. 1 – garanterte innskudd og gjeld til innskuddsgarantiordningen	1129
Nr. 2 – innskudd som overstiger garantibeløpene (fra fysiske personer og små- og mellomstore bedrifter)	1129
Nr. 3 – alminnelig usikret gjelder uten særskilt prioritet mv.	1130
Nr. 4 – etterstilte gjeldsinstrumenter	1130
Nr. 5 – kapitalinstrumenter som oppfyller vilkårene for tilleggskapital mv.	1130
Nr. 6 – kapitalinstrumenter som oppfyller vilkårene til annen godkjent kjernekapital mv.	1131
Nr. 7 – ren kjernekapital	1131
<i>VII. Kontraktsinngrep og tilleggsbeføyelser</i>	1131
Generelt	1131
§ 20-33. Overdragelse av eiendeler mv.	1132
Generelt	1132
Første ledd – overdragelse av eiendeler	1132
Annet ledd – vedtak truffet av krisehåndteringsmyndigheten i annen EØS-stat	1133
Tredje ledd – videreføring av kontrakter	1133
Fjerde ledd – til sidesettelse av fortrinnsrett	1134
Femte ledd – beslutninger som ikke kan treffes	1134
§ 20-34. Forholdet til foretakets kontrakter	1134
Generelt	1135

Første ledd – avslutning av kontrakter og endring av kontraktsvilkår	1135
Annet ledd – foretakets kontrakter	1135
Tredje ledd – fortsatt oppfyllelse av kontrakter	1136
Fjerde ledd – om suspensjon av fordringer mv.	1136
Femte ledd – ufravikelige bestemmelser	1137
§ 20-35. Suspensjon av fordringer og sikkerhetsretter	1137
Generelt	1137
Første ledd – suspensjon av betalings- og leveringsforpliktelser	1138
Annet ledd – suspensjon av sikkerhetsretter	1138
Tredje ledd – unntak	1138
§ 20-36. Suspensjon av hevingsrett mv.	1138
Generelt	1139
Første ledd – suspensjon av hevingsretter	1140
Annet ledd – suspensjon av hevingsretter overfor morselskap	1140
Tredje ledd – unntak	1141
<i>VIII. Vern for eiere, kreditorer og motparte</i>	1141
Generelt	1141
§ 20-37. Tapsgrenser for eiere og kreditorer i foretak under krisehåndtering	1142
Generelt	1142
Første ledd – begrensninger i bruk av krisetiltak	1143
Annet ledd – begrensninger i bruk av nedskrivning og konvertering og i bruk av intern oppkapitalisering	1143
§ 20-38. Etterkontroll og ny verdivurdering	1143
Generelt	1144
Første ledd – sakkyndig vurdering	1145
Annet ledd – hva verdivurderingen skal klarlegge	1145
Tredje ledd – «no creditor worse off»-prinsippet	1145
Fjerde ledd – overprøving	1146
Femte ledd – forskriftshjemmel	1146
§ 20-39. Vern for motparte	1146
Generelt	1147
Første ledd – paragrafens virkeområde	1147
Annet ledd – ordninger og motparter som har vern	1148
Annet ledd bokstav a) – sikkerhetsrettigheter	1148
Annet ledd bokstav b) – finansiell sikkerhetsstillelse	1148
Annet ledd bokstav c) – motregningsordninger	1148
Annet ledd bokstav d) – nettingordninger	1149
Annet ledd bokstav e) – obligasjoner med fortrinnsrett	1149
Annet ledd bokstav f) – strukturerte finansielle ordninger	1149
§ 20-40. Sikrings-, motregnings- og nettingordninger	1149
Generelt	1149
Første ledd – tiltak som ikke kan treffes	1149
Annet ledd – unntak for garanterte innskudd	1150
§ 20-41. Sikkerhetsrettigheter	1150
Generelt	1151

Første ledd – tiltak som ikke kan treffes	1151
Annet ledd – unntak for garanterte innskudd	1151
§ 20-42. Strukturerte finansielle ordninger og obligasjoner med fortrinnsrett	1152
Generelt	1152
Første ledd – tiltak som ikke kan treffes	1152
Annet ledd – garanterte innskudd	1153
§ 20-43. Betalings-, avregnings- og oppgjørssystemer	1153
Generelt	1154
Første ledd – drift av betalings-, avregnings- og oppgjørssystemer	1154
Annet ledd – overholdelse av bestemmelser i betalingssystemloven	1154
§ 20-44. Klage. Søksmål	1155
Generelt	1155
Første ledd – klageadgang	1155
Annet ledd – vedtak som kan iverksettes umiddelbart	1156
Tredje ledd – godtroerverv og erstatningsansvar	1156
IX. Finanskonsern og foretak med grenseoverskridende virksomhet	1157
Generelt	1157
§ 20-45. Beslutninger med virkning i annen EØS-stat	1157
Generelt	1158
Første ledd – hensyn Finanstilsynet skal legge vekt på	1158
Annet ledd – filial eller datterforetak av foretak etablert i annen EØS-stat	1158
Tredje ledd – forhåndsvarsle mv.	1158
§ 20-46. Kriseutvalg	1159
Generelt	1159
Første ledd – kriseutvalg for konsernet	1159
Annet ledd – forskriftshjemmel	1160
§ 20-47. Krisehåndtering av foretak med morselskap i annen EØS-stat	1160
Generelt	1161
Første ledd – underretning til krisehåndteringsmyndigheten for konsernet mv.	1161
Annet ledd – innholdet i underretningen	1161
Tredje ledd – fastsettelse av krisehåndteringsplan	1162
§ 20-48. Krisehåndtering av norsk morselskap for finanskonsern med virksomhet innenfor EØS	1162
Generelt	1163
Første ledd – underretning til medlemmene i kriseutvalget for konsernet	1163
Annet ledd – innholdet i underretningen	1164
Tredje ledd – fastsettelse av krisehåndteringsplan	1164
§ 20-49. Filial her i riket av utenlandsk foretak	1165
Generelt	1165
Første ledd – filialer av foretak etablert utenfor EØS	1166
Annet ledd – regler som gjelder ved krisehåndtering av filialer	1166
Tredje ledd – forskriftshjemmel	1166

<i>X. Krisetiltaksfond</i>	1167
Generelt	1167
§ 20-50. Tilgjengelige midler	1168
Generelt	1169
Første ledd – størrelsen på krisetiltaksfondet	1169
Annet ledd – plassering av midlene i krisetiltaksfondet	1170
Tredje ledd – garanti fra foretakene	1170
Fjerde ledd – alternative finansieringsordninger	1170
Femte ledd – forskriftshjemmel	1171
§ 20-51. Bidrag fra foretakene	1171
Generelt	1172
Første ledd – årlig bidrag til krisetiltaksfondet	1172
Annet ledd – tilleggsbidrag	1173
Tredje ledd – fordelingen av det samlede bidraget	1173
Fjerde ledd – beregning av bidragsplikt ved inntreden og uttreden	1174
Femte ledd – forskriftshjemmel	1175
§ 20-52. Bruk av midler	1175
Generelt	1176
Første ledd – hva krisetiltaksfondets midler kan brukes til	1177
Annet ledd – bruk av midler til fordel for foretak som erverver virksomhet	1178
Tredje ledd – unntak for bestemte deler av gjelden	1178
Fjerde ledd – vilkår for å yte bidrag til intern oppkapitalisering	1179
§ 20-53. Bruk av midler ved krisehåndtering av konsern	1180
Generelt	1180
Første ledd – krisehåndtering av norsk morselskap eller norsketablert konsernforetak	1180
Annet ledd – finansieringsplan	1180
§ 20-54. Bidrag fra innskuddsgarantifondet	1181
Generelt	1182
Første ledd – garantiordningens bidrag til krisetiltaksfondet	1183
Annet ledd – grense for innskuddsgarantiordningens ansvar	1184
Tredje ledd – fastsettelse av garantiordningens bidrag	1184
Fjerde ledd – etterkontroll	1184
Femte ledd – overføringer av garanterte innskudd	1185
§ 20-55. Regress	1185
Generelt	1185
Krisetiltaksfondets regress	1185
§ 20-56. Kapitalforvaltning og administrative gjøremål	1186
Generelt	1186
Første ledd – forvaltning av midlene i krisetiltaksfondet	1186
Annet ledd – administrative oppgaver som gjelder krisetiltaksfondet	1187
Tredje ledd – årsmelding og årsregnskap for krisetiltaksfondet	1187
§ 20-57. Klage på vedtak om bidrag til krisetiltaksfondet	1188
Generelt	1188
Vedtak som gjelder bidragsplikt kan påklages	1188

Kapittel 20A Garantiordninger for forsikringsvirksomhet	1189
Generelt	1189
<i>I. Garantiordningen for skadeforsikring</i>	1190
Generelt	1190
§ 20A-1. Virkeområde. Formål	1190
Generelt	1191
Første ledd – bestemmelser om Garantiordningen for skadeforsikring	1191
Annet ledd – garantiordningens formål	1191
Tredje ledd – geografisk avgrensning	1192
Fjerde ledd – forskriftsregler om garantiordningens dekningsområde	1192
Femte ledd – anvendelse av forvaltningsloven og offentleglova	1193
§ 20A-2. Styre og vedtekter mv.	1194
Generelt	1194
Første ledd – garantiordningen som eget rettssubjekt	1194
Annet ledd – styret	1195
Tredje ledd – flertallskrav for styrets vedtak	1195
Fjerde ledd – Finanstilsynet sammenkaller styret	1195
§ 20A-3. Medlemskap	1196
Første ledd – foretak med norsk konsesjon	1196
Annet ledd – filialer av foretak med hovedsete i annen EØS-stat	1196
Tredje ledd – forskriftsregler om unntak fra pliktig medlemskap	1197
§ 20A-4. Medlemmenes ansvar overfor garantiordningen	1198
Generelt	1198
Første ledd – medlemmenes maksimale ansvar	1199
Annet ledd – krav til årlige avsetninger	1199
§ 20A-5. Innkalling av kapital	1200
Generelt	1200
Første ledd – vedtak om innkalling av kapital	1201
Annet ledd – dekning av kostnader ved utligning	1201
§ 20A-6. Utbetaling fra garantiordningen	1201
Generelt	1202
Første ledd – dekning av forsikringskrav	1202
Annet ledd – forskriftsregler om utbetalingene	1202
Tredje ledd – regress mot forsikringsforetaket	1204
§ 20A-7. Rapportering, regnskap og revisjon	1204
<i>II. Andre garantiordninger</i>	1205
§ 20A-8. Andre garantiordninger	1205
Kapittel 21 Soliditetssvikt og offentlig administrasjon	1206
Generelt	1206
<i>I. Betalings- og soliditetsvansker</i>	1207
Generelt	1207
§ 21-1. Melding om betalingsvansker mv.	1208
Generelt	1208
Første ledd – virkeområde	1209

Første ledd – vilkår for meldeplikt	1209
Annet ledd – meldeplikt for revisor	1210
Tredje ledd – meldingens innhold	1211
Fjerde ledd – filial av utenlandsk foretak	1211
§ 21-2. Finanstilsynets myndighet	1211
Generelt	1212
Første ledd – klarlegging av nødvendige tiltak	1212
Annet ledd – tiltak som Finanstilsynet skal iverksette	1213
Tredje ledd – forholdet til finanstilsynsloven	1214
§ 21-3. Revidert statusoppgjør	1214
Første ledd – utarbeidelse av revidert statusoppgjør	1214
Annet ledd – oppnevnelse av revisor	1215
§ 21-4. Innkalling til generalforsamling	1215
Generelt	1215
Første ledd – plikt til å innkalte generalforsamlingen	1216
Annet ledd – avgjørelse om grunnlag for videre drift	1217
Tredje ledd – krav om godkjennelse fra Finanstilsynet	1217
Fjerde ledd – vedtak om virksomhetsoverdragelse	1217
Femte ledd – avvikling av foretaket	1217
§ 21-5. Nedsetting av aksjekapital og eierandelskapital	1218
Generelt	1218
Første ledd – vedtak om nedsettelse av aksjekapitalen	1219
Annet ledd – myndighetsvedtak om kapitalnedsettelse mv.	1219
Tredje ledd – finansforetak som ikke er organisert etter aksjelovgivningen	1220
§ 21-6. Nedsetting av ansvarlig lånekapital	1220
Generelt	1220
Første ledd – vedtak om nedsettelse av ansvarlig lånekapital	1220
Annet ledd – lån opptatt etter lovens ikrafttredelse	1221
<i>II. Offentlig administrasjon</i>	1222
Generelt	1222
§ 21-7. Virkeområde	1224
Generelt	1224
Første ledd – virkeområde	1224
Annet ledd – anvendelse på filialer	1225
Tredje ledd – forskriftshjemmel for utfyllende regler	1227
§ 21-8. Gjeldsforhandling eller konkurs	1227
§ 21-9. Soliditetssvikt	1228
Generelt	1228
Første ledd – vilkår for meldeplikt	1228
Annet ledd – organer som skal gis melding	1229
Tredje ledd – organenes vurdering	1229
§ 21-10. Melding til departementet	1230
§ 21-11. Vedtak om offentlig administrasjon	1231
Generelt	1232
Første ledd – vilkår for å treffe vedtak om offentlig administrasjon	1232

Annet ledd – finanskonsern	1233
Tredje ledd – kunngjøring og registrering av vedtak om offentlig administrasjon	1234
Fjerde ledd – tilføyelse til foretaksnavn	1234
§ 21-12. Virkninger av vedtak om offentlig administrasjon	1235
Generelt	1235
Første ledd – virkninger av vedtak om offentlig administrasjon	1236
Første ledd bokstav a) – administrasjonsstyret overtar myndigheten til foretakets organer	1236
Første ledd bokstav b) – styrets og revisors opplysningsplikt	1236
Første ledd bokstav c) – nye engasjementer	1237
Første ledd bokstav d) – utbetaling til kreditorer	1237
Første ledd bokstav e) – dekningsloven og lov om finansiell sikkerhetsstillelse	1238
Første ledd bokstav f) – begrensning i adgangen til å ta utlegg	1238
Annet ledd – massefordringer	1239
Tredje ledd – preklausivt proklama	1239
§ 21-13. Administrasjonsstyre og revisor	1240
Første ledd – oppnevnelse av administrasjonsstyre	1240
Annet ledd – oppnevnelse av revisor	1240
Tredje ledd – administrasjonsstyret og revisors arbeid	1240
§ 21-14. Administrasjonsstyrets og revisors oppgaver og kompetanse ...	1241
Generelt	1241
Første ledd – håndtering av virksomheten i foretaket	1242
Annet ledd – retningslinjer for foretakets drift og opprettelse av kreditorutvalg	1243
Tredje ledd – beslutninger som skal godkjennes av Finanstilsynet	1243
Fjerde ledd – rapportering til Finanstilsynet	1244
Femte ledd – revisjon	1244
§ 21-15. Fri virksomhet	1244
Generelt	1245
Første ledd – vilkår for å sette foretak i fri virksomhet	1245
Annet ledd – forslag om nedsettelse av krav	1245
Tredje ledd – departementets vedtak	1246
Fjerde ledd – nye tillitsvalgte	1247
Femte ledd – kunngjøring av vedtak	1248
§ 21-16. Avvikling	1248
Generelt	1248
Første ledd – grunnlag for avvikling	1249
Annet ledd – fremgangsmåten ved avvikling	1249
Tredje ledd – avslutning av bobehandlingen	1249
<i>III. Særskilte regler for forsikrings- og pensjonsforetak</i>	<i>1250</i>
Generelt	1250
§ 21-17. Virkeområde	1251
§ 21-18. Forsikringsforpliktelser	1251
Første ledd – forbud mot tegning av nye forsikringer	1252

Annet ledd – prioritet for forsikringskrav	1252
Tredje ledd – fortrinnsretten for livsforsikringsfordringer	1253
§ 21-19. Opphør av skadeforsikringer og visse livsforsikringer	1254
Generelt	1254
Første ledd – opphør av skadeforsikringer	1255
Annet ledd – forsikringskrav som oppstår etter vedtak om offentlig administrasjon	1256
Tredje ledd – refusjon av forskuddsbetalt premie	1256
Fjerde ledd – risikoforsikringer	1256
§ 21-20. Disponering av livsforsikringsbestand	1257
Generelt	1258
Første ledd – overdragelse av porteføljen til annet foretak	1258
Første ledd – særlig om konvertering av fripoliser	1259
Annet ledd – underretning og kunngjøring	1261
Tredje ledd – opprettelse av gjensidig forsikringsforetak	1262
Fjerde ledd – vedtak i generalforsamlingen og konsesjonssøknad	1262
Kapittel 22 Straff. Sanksjoner	1264
Innledning	1264
§ 22-1. Straff	1265
Generelt	1265
Forsettlig eller uaktsom overtredelse av loven	1265
§ 22-2. Pålegg og tvangstiltak	1266
Generelt	1267
Første ledd – pålegg om opphør av lovstridig forhold	1267
Annet ledd – tvangsmultk	1267
Tredje ledd – erverv i strid med regler om eierkontroll	1268
§ 22-3. Opplysningsplikt	1269
Generelt	1269
Opplysningsplikt for eiere i finansforetak	1269
§ 22-4. Overtredelsesgebyr ved overtredelse av regler om revisjonsutvalg og valg av revisor	1270
Generelt	1270
Første ledd – overtredelsesgebyr	1271
Annet ledd – størrelsen på overtredelsesgebyret	1272
Tredje ledd – forskriftshjemmel	1273
§ 22-5. Momenter ved vedtak om overtredelsesgebyr	1273
Generelt	1273
Om overtredelsesgebyr skal ildges og utmåling av overtredelsesgebyr ..	1274
§ 22-6. Foreldelse mv.	1274
Generelt	1274
Første ledd – foreldelse av adgangen til å ildge overtredelsesgebyr ..	1275
Annet ledd – forskriftshjemmel	1275

Kapittel 23 Ikrafttreden, overgangsbestemmelser, oppheving og endring av andre lover	1276
Innledning	1276
§ 23-1. Ikrafttreden	1276
Ikrafttredelse	1277
§ 23-2. Overgangsbestemmelser	1277
Første ledd – overgangsregel	1277
Annet ledd – videreføring av forskrifter	1277
Tredje ledd – overgangsregler	1278
§ 23-3. Oppheving og endring av andre lover	1279
Oppheving og endring av lover	1279
Litteratur	1281
Lovregister	1282
Forskrifter	1309
Rettspraksis, forvaltningspraksis og nemndspraksis	1312